

ΜΑΡΙΑ ΤΣΑΝΤΣΑΝΟΓΛΟΥ

Όνομα πατρός: Κυριάκος Τσαντσάνογλου
Όνομα μητρός: Ελένη Παχίνη-Τσαντσάνογλου
Διεύθυνση κατοικίας: Γ. Βιζηνού 38, 54636 Θεσσαλονίκη
Τηλέφωνα: 2310 204677, 6949610461
Ηλ/νική δ/νση: director.modern@momus.gr
Επαγγελματική θέση: Αν. Γενική Διευθύντρια – Διευθύντρια Μοντέρνας Τέχνης-Συλλογή Κωστάκη στο MOMus.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Επιστημονικά προσόντα

1. Βασικός τίτλος σπουδών (τριτοβάθμιας εκπαίδευσης)

Περιγραφή τίτλου	Φορέας έκδοσης/Αρχή έκδοσης	Ημερομηνία έκδοσης	Πράξη αναγνώρισης ΔΟΑΤΑΠ
Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας Βαθμός: 9 (Άριστα).	Φιλοσοφική Σχολή, ΑΠΘ	11 Ιουνίου 1987	Δεν απαιτείται

2. Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών

Περιγραφή τίτλου	Φορέας έκδοσης/Αρχή έκδοσης	Ημερομηνία έκδοσης	Πράξη αναγνώρισης ΔΟΑΤΑΠ
------------------	-----------------------------	--------------------	--------------------------

3. Διδακτορικός τίτλος σπουδών

Περιγραφή τίτλου	Φορέας έκδοσης/Αρχή έκδοσης	Ημερομηνία έκδοσης	Πράξη αναγνώρισης ΔΟΑΤΑΠ
------------------	-----------------------------	--------------------	--------------------------

<p>Doctor of Philosophy in Philology Θέμα διδακτορικής διατριβής: «Ο ρωσικός φουτουρισμός υπό το πρίσμα της ιστορίας: πηγές και πρόσληψη.» Η διατριβή αναφέρεται στην πρώτη περίοδο της ρωσικής πρωτοπορίας (1905-1918). Εξετάζει την εμφάνιση του ρωσικού φουτουρισμού σε συνάρτηση με τα ιστορικο-πολιτικά συμφραζόμενα στη Ρωσία, την σχέση με την Ευρώπη, τον διάλογο και την σύνθεση των τεχνών. <i>Α' μέρος: Θεωρία. Υλικές, Αισθητικές και Φιλοσοφικές Προϋποθέσεις. Β' μέρος: Ιστορία και Κριτική. Γ' μέρος: Μετά την Επανάσταση. Δ' μέρος: Συμπεράσματα. Επίμετρο.</i></p>	<p>Supreme Certifying Committee of Russian Federation – Lomonosov Moscow State University Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών, Τμήμα Φιλολογίας, Ρωσικός Πολιτισμός 20^{ου} αιώνα.</p>	<p>26 Νοεμβρίου 1993</p>	<p>Πράξη αναγνώρισης του διδακτορικού διπλώματος ως ισότιμου προς τα χορηγούμενα από τα ελληνικά ΑΕΙ, ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α, αρ. πράξης 24/765, 9 Ιουνίου 1994</p>
---	--	--------------------------	---

4. Επιστημονικές/Καλλιτεχνικές εκδόσεις/δημοσιεύσεις

Τίτλος	Εκδοτικός οίκος/Περιοδικό/Φορέας έκδοσης	Ημερομηνία έκδοσης	Συγγραφείς
«Ιχνηλάτες της Φύσης / «Nature Traces». Άρθρο στον κατάλογο «Γεωκουλτούρα. 8 ^η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης»	MOMus-Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	2023	Θούλη Μισιρλόγλου, Άννα Μυκονιάτη, Μαρία Τσαντσάνογλου, Επαμεινώνδας Χριστοφιλόπουλος
Πρόλογος στο βιβλίο της Σταυρούλας Μαυρογένη. «Τέχνη και Ιδεολογία στη Νεότερη Σερβία».	Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας	2023	
“LIGHT NEGATIVE POSITIVE 1968-2022. Η δωρεά σχεδίων της Χρύσας από τον Αλέξανδρο Τζώνη και την Liane Lefainre στο MOMus” Άρθρο στον κατάλογο “CHRYSSA. LIGHT NEGATIVE POSITIVE”.	MOMus-Μουσείο Άλεξ Μυλωνά	2022	Δόμνα Γούναρη, Γιάννης Μπόλης, Μαρία Τσαντσάνογλου, Αλέξανδρος Τζώνης Gr-Eng
«Φύση και Οργανική Παιδεία: Από την Ελένα Γκουρό στον Μιχαήλ Ματιούσιν.» Άρθρο στον κατάλογο «Οργανική Τέχνη. Η	MOMus-Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης- Συλλογή Κωστάκη	2022	John E. Bowlt, Nicoletta Misler, Alla Povelikhina, Andrei Smirnov, Margareta Tillberg, Maria Tsantsanoglou Isabel Wünsche Gr. – Eng.

πρωτοπορία στο Πέτρογκραντ».			
«Οργανική Τέχνη. Η πρωτοπορία στο Πέτρογκραντ».	MOMus-Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης-Συλλογή Κωστάκη	2022	Επιμέλεια έκδοσης, ελληνικά-αγγλικά
Utopia in Art and Politics Πρακτικά διεθνούς συνεδρίου (στην αγγλική γλώσσα)	MOMus-Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης-Συλλογή Κωστάκη	2022	Επιμέλεια αγγλόφωνης επιστημονικής έκδοσης (μαζί με τον Ανδρέα Τάκη)
Arvatov's "Materialized Utopia" and Tatlin's unfinished projects Πρακτικά διεθνούς συνεδρίου Utopia in Art and Politics	MOMus-Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης-Συλλογή Κωστάκη	2022	Alexander Tzonis Liane Lefaivre Stavros Alifrangis Maria Tsantsanoglou Orsan Senalp Christina Lodder Andreas Takis Thouli Misirloglou Emilios Christodoulidis George Pavlakos Marco Goldoni Igor Voronkov
Luchezar Boyadjiev. Ξαναχτίζοντας τον κόσμο των εικόνων. Άρθρο στον κατάλογο της ομώνυμης έκθεσης (MOMus-Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης)	MOMus-Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	2022	Iara Bubnova Μαρία Τσαντσάνογλου Θοδωρής Μάρκογλου (gr.-eng.)
Ιβάν Κλιουν. Υπερβατικά Τοπία, Ιπτάμενα Γλυπτά, Φωτεινές Σφαίρες. Ivan Kliun. Transcendental Landscapes, Flying	MOMus – Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης	Ιούνιος 2021	Επιμέλεια δίγλωσσης (gr.-eng.) επιστημονικής έκδοσης, επιλογή κειμένων

Sculptures, Light Spheres			
Υπερβατικά Τοπία, Ιπτάμενα Γλυπτά, Φωτεινές Σφαίρες. Ο Ιβάν Κλιουν στη συλλογή και το αρχείο Κωστάκη του MOMus-Μουσείου Μοντέρνας Τέχνης. Άρθρο ομώνυμης έκθεσης	MOMus – Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης	Ιούνιος 2021	Συγγραφείς: Andrei Sarabianov, Maria Tsantsanoglou , Christina Lodder, Maria Kostaki, Maria Timina, Viktoria Schindler (gr. - eng.)
Η σύγκρουση, η κατάργηση και ο επαναπροσδιορισμός των συμβόλων στη ρωσική αρχιτεκτονική (1900-1950)	Εκδόσεις Ευρασία, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής Έκδοση με τίτλο «Symbols and Iconic Ruins» που συνοδεύει την ομώνυμη έκθεση στο ΕΜΣΤ	Ιούλιος 2021	Ανθολογία επιστημονικών κειμένων «Symbols and Iconic Ruins» <i>Ο κατάλογος της έκθεσης είναι δίγλωσσος (ελληνικά – αγγλικά), κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ευρασία και το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής και περιλαμβάνει κείμενα διακεκριμένων θεωρητικών και ιστορικών της τέχνης και της αρχιτεκτονικής, και αρχαιολόγων. Ενδεικτικά αναφέρονται: Μανόλης Κορρές, Δημήτρης Φιλιππίδης, Δημήτρης Α. Φατούρος, Κώστας Μωραΐτης, Αναστάσιος Κωτσιόπουλος, Αριστεΐδης Μπαλτάς, Γιάννης Χαμηλάκης, Νίκος Καλογήρου, Αρετή Αδαμοπούλου, Μαρία Τσαντσάνογλου σσ. 80-83, Αναστασία-Ελένη Γιαλούρη, Ελένη Τάτλα, Γιώργος Ξηροπαΐδης, Βασίλης Γκανιάτσας, Petr Vorlík, Θανάσης Μουτσόπουλος, Σταύρος Αλιφραγκής και Παναγιώτης Πάγκαλος.</i>
Η πανδημία και η εικονική πραγματικότητα. Προκλήσεις και κίνδυνοι για το	Περιοδικό «Εντευκτήριο» σελ.	4 Απριλίου 2021	Μαρία Τσαντσάνογλου σελ. 118 - 123

μουσείο της επόμενης μέρας.			
Συνθήκες εργασίας και διαβίωσης των εικαστικών καλλιτεχνών στην Ελλάδα – έκδοση έρευνας	MOMus Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ ΑΠΘ	Ιανουάριος 2020	Μαρία Τσαντσάνογλου σελ. 87-90
Art as a form of social action in the Russian avant-garde (1905-1930) In the book “Protest Technologies and Media Revolutions: The Longue Durée” ed. Athina Karatzogianni, Ioanna Ferra, and Michael Schandorf.	Emerald Group Publishing, UK	Νοέμβριος 2020	Maria Tsantsanoglou, Chapter Two, pp. 13-22 (eng.) Πρακτικά συνεδρίου. Το δημοσιευμένο άρθρο περιέχει σημαντικές συμπληρώσεις και σχολιασμό.
Return form Paris. Liubov Popova and the Birth of Cubofuturism.	MOMus-Museum of Modern Art-Costakis Collection.	Οκτώβριος 2019	Άρθρο στον κατάλογο «Liubov Popova. Form. Color. Space” σελ. 69-75
12 σύντομα κείμενα-κριτικά σχόλια αναφορικά με συγκεκριμένα έργα ή καλλιτεχνικές περιόδους της Λιουμπόβ Ποπόβα.	MOMus-Museum of Modern Art-Costakis Collection.	Οκτώβριος 2019	Κατάλογος «Liubov Popova. Form. Color. Space” (σελ. 28, 33, 86, 96, 98, 100, 112, 132, 200-202, 246, 254-56)
Κατάλογος «Liubov Popova. Form. Color. Space” (2 εκδόσεις: ελλ. – αγγλ. και ρωσ.-αγγλ.)	MOMus-Museum of Modern Art-Costakis Collection.	Οκτώβριος 2019	Επιμέλεια (ed.) τρίγλωσσης (ελλ. αγγλ. ρωσ.) έκδοσης, επιλογή κειμένων.
“Maria Choulaki. After the Avant-Garde”. Κατάλογος έκθεσης που παρουσιάστηκε στο πλαίσιο του	MOMus	Οκτώβριος 2019	Επιμέλεια δίγλωσσης (ελλ.-αγγλ.) έκδοσης και εισαγωγικό κείμενο: «Μαρία Χουλάκη. After the Avant-garde».

κεντρικού προγράμματος της 7 ^η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης με τον γενικό τίτλο «Στάση».			
Περιοδικό PM (Poetry Magazine) No 1 (rus – eng)	Heritage Foundation, Moscow	Μάιος 2018	Guest editor του τεύχους και άρθρο. Άρθρο με τίτλο : «New Books have taken off». σσ. 39-44 (rus. / eng.)
«Ira Waldron. Interstices/Ιρα Βαλντρόν. Διάκενα.» Κατάλογος έκθεσης	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Μάιος 2018	Επιμέλεια έκδοσης: Μαρία Τσαντσάνογλου (κείμενα των Beral Madra, Iara Bubnova και Μαρίας Τσαντσάνογλου)
«Ira Waldron. Interstices/Ιρα Βαλντρόν. Διάκενα.» Κατάλογος έκθεσης	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Μάιος 2018	Μαρία Τσαντσάνογλου: «Ιρα Βαλντρόν. Διάκενα / Ira Waldron. Interstices.» σσ.7-15
«Γιώργος Κατσάγγελος. Relics to Eternity. Ειδομένη 2015-16» Μια εικαστική εγκατάσταση. Ανθολογία κειμένων.	Εκδόσεις «University Studio».	Οκτώβριος 2018	Μαρία Τσαντσάνογλου: «Η αιφνίδια σιωπή ενός πολύβουου καταυλισμού» σσ. 85-88
«Dreaming the Future. Russian Avant-garde Art and Design»	Sakip Sabanci Museum	Οκτώβριος 2018	Catalogue Co-editors: Dr. Nazan Ölçer and Dr. Maria Tsantsanoglou
«Dreaming the Future. Russian Avant-garde Art and Design»	Sakip Sabanci Museum	Οκτώβριος 2018	Article by Maria Tsantsanoglou: “Russian Avant-garde: Definition,

			Historical Background, Conditions of Emergence and New Aesthetics” pp 24-36
«Χείμαρροι της Άνοιξης – Spring Torrents». Posters from Harvard Strike, 1969.	ΚΜΣΤ	Σεπτέμβριος 2018	Επιμέλεια έκδοσης: Ειρήνη Παπακωνσταντίνου, Μαρία Τσαντσάνογλου, Κλεονίκη Χριστοφορίδου
“Συλλογή Κωστάκη. Θεσσαλονίκη. Restart”. Κατάλογος έκθεσης.	ΚΜΣΤ – ABC Publishing House	Ιούνιος 2018	Επιμέλεια έκδοσης (με Alla Lukanova και Natalia Avtonomova
“Συλλογή Κωστάκη. Θεσσαλονίκη. Restart”. Κατάλογος έκθεσης.	ΚΜΣΤ – ABC Publishing House	Ιούνιος 2018	Άρθρο: “Η συλλογή και το αρχείο Κωστάκη” (10-17) και συγγραφή ορισμένων επιμέρους κειμένων των ενοτήτων (48,89,143,299-302)
1917. Η Οκτωβριανή Επανάσταση και η Ρωσική Πρωτοπορία. Ανθολογία άρθρων.	Εκδόσεις Βιβλιόραμα, Αθήνα	Δεκέμβριος 2017	Μαρία Τσαντσάνογλου: «Ο κομισάριος Ανατόλι Λουνατσάρσκι και η ισορροπία του ανάμεσα στον Λένιν και την Προλετκούλτ»
Georgy Litichevsky. Υποθετικοί Χοροί. Hypothetical Dances. Κατάλογος έκθεσης. GR-ENG-RUS	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Νοέμβριος 2016	Μαρία Τσαντσάνογλου: «Ένα κείμενο για τον Ζόρα» σσ. 12-15

<p>“Proektsii Avangarda. Katalog - Issledovanie” (μτφ. Οι Προβολές της Πρωτοπορίας. Ερευνητικός Κατάλογος). Ανθολογία επιστημονικών κειμένων.</p> <p>Μαρία Τσαντσάνογλου: «Prodvizhenie I izuchenie russkogo avangarda na zapade i rol' G. Kostaki» (Μτφ. Η προβολή και η μελέτη της ρωσικής πρωτοπορίας στη Δύση και ο ρόλος του Γ. Κωστάκη)</p>	<p>Δήμος της Μόσχας. Κέντρο Πολιτισμού Manezh, Μόσχα.</p>	<p>Δεκέμβριος 2015</p>	<p>Μαρία Tsantsanoglou, pp. 268-273 (rus.)</p>
<p>«Ο Καζιμίρ Μαλέβιτς και οι μαθητές του. 100 χρόνια από το Μαύρο Τετράγωνο. Έργα της Ρωσικής Πρωτοπορίας από τη Συλλογή Κωστάκη του ΚΜΣΤ».</p> <p>Έκθεση στο παράλληλο πρόγραμμα της 5^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης.</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης</p>	<p>Μάιος 2015</p>	<p>«Ο Καζιμίρ Μαλέβιτς και οι μαθητές του. 100 χρόνια από το Μαύρο Τετράγωνο. Έργα της Ρωσικής Πρωτοπορίας από τη Συλλογή Κωστάκη του ΚΜΣΤ».</p>
<p>Σύγχρονη Τέχνη και Αρχείο. Αρχαιακές Συλλογές, Καλλιτεχνικές Πρακτικές, Προβληματισμοί. Επ. Χάρις Κανελλοπούλου</p>	<p>Περιοδικό Κριτική + Τέχνη No 6 AICA Hellas</p>	<p>2015</p>	<p>Μαρία Τσαντσάνογλου: «Το Αρχείο Κωστάκη ως βασικό συμπληρωματικό υλικό για την καλύτερη κατανόηση και την επιστημονική</p>

			προσέγγιση της συλλογής Ρωσικής Πρωτοπορίας» σσ 55-67
Athens Book Journal, No 57.	Athens Book Journal	15 Ιουλίου 2015	Μαρία Τσαντσάνογλου: «Μαλέβιτς: Πολλαπλές αναζητήσεις ενός αθέατου κόσμου» (με αφορμή την έκθεση «Ο Μαλέβιτς και οι μαθητές του. 100 χρόνια από το “Μαύρο Τετράγωνο” στο Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης)
In Search of 0,10. The Last Futurist Exhibition of Painting”, ed. Matthew Drutt, exh. catalogue, Fondation Beyeler, (two editions: Eng., Rus.) Maria Tsantsanoglou: «The Last Futurist Exhibition of Painting 0,10: Materials from the Costakis Collection».	Fondation Beyeler, Riehen/Basel	Οκτώβριος 2015	Maria Tsantsanoglou: “The Last Futurist Exhibition of Painting 0,10. Materials from the Costakis Collection” pp. 213-225
Georgii Kostaki. 100 letiyu kolleksionera (μτφ. Γιώργος Κωστάκης. 100 χρόνια από τη γέννηση του συλλέκτη).	Κρατική Πινακοθήκη Τρετιακόφ, Μόσχα	Νοέμβριος 2014	Μαρία Τσαντσάνογλου: Η αποκάλυψη της ρωσικής πρωτοπορίας στον κόσμο

<p>Κατάλογος έκθεσης.</p> <p>Μαρία Τσαντσάνογλου – δύο άρθρα:</p> <p>1) Η αποκάλυψη της ρωσικής πρωτοπορίας στον κόσμο</p> <p>2) Ο Γιώργος Κωστάκης και η σοβιετική τέχνης της δεκαετίας του 1960</p>			<p>pp. 30 – 39</p> <p>Ο Γιώργος Κωστάκης και η σοβιετική τέχνης της δεκαετίας του 1960 pp. 284-285</p>
<p>«Avanguardia Russa. Da Malevic a Rodcenko. Capolavori dalla Collezione Costakis.»</p> <p>Κατάλογος έκθεσης (ιταλικά)</p> <p>Τυπώθηκαν δύο εκδόσεις λόγω εξάντλησης της πρώτης και ανάγκης εκτύπωσης δεύτερης για την μεταφορά της έκθεσης από το Τορίνο (Palazzo Chiabrese) στο Πασαριάνο - Βενετία (Villa Manin). Η δεύτερη έκδοση ήταν πιο πλούσια σε αριθμό</p>	<p>Skira Publishing House, Milano</p>	<p>Α' έκδοση Οκτώβριος 2014</p> <p>Β' έκδοση: Μάρτιος 2015</p>	<p>Επιμέλεια α' και β' έκδοσης (μαζί με την Αγγελική Χαριστού.)</p>

<p>και σχολιασμό έργων. [This appears to be NOT the same catalogue as the one for the 2014-2015 exhibition ending just one month earlier in Turin, although the offerings may have been similar or even the same.]</p>			
<p>«Avanguardia Russa. Da Malevic a Rodcenko. Capolavori dalla Collezione Costakis.»</p>	<p>Skira Publishing House, Milano</p>	<p>Α΄ έκδοση Οκτώβριος 2014</p> <p>Β΄ έκδοση: Μάρτιος 2015</p>	<p>Maria Tsantsanoglou:</p> <p>Τίτλος: «Il collezionista e il percorso della sua collezione.»</p> <p>σσ 17-26</p>
<p>The Russian Avantgarde. Siberia and the East, ed. J.E.Bowlit and N. Mislser, Skira, Milano 2014</p> <p>Maria Tsantsanoglou: The Fantastic Tavern and Other Caucasian Stories (1916-1921)</p> <p>(Italian, English)</p>	<p>Skira Publishing House, Milano</p>	<p>Σεπτέμβριος 2014</p>	<p>Maria Tsantsanoglou: The Fantastic Tavern and Other Caucasian Stories (1916-1921)</p>
<p>“Gustav Klucis. Anatomy of an experiment” ed. Iveta Derkusova, exh. catalogue, Neputns, Riga 2014 (English, Latvian)</p> <p>Maria Tsantsanoglou: “Dynamic City”:</p>	<p>Publishing House Neputns, Riga, Latvia</p> <p>Latvian National Museum of Art</p>	<p>Αύγουστος 2014</p>	<p>Maria Tsantsanoglou: “Dynamic City”: From the non-objective world to the vision of changing the world»</p> <p>pp. 25-54</p>

<i>From the non-objective world to the vision of changing the world</i> (Eng., Latvian)			
The Athens Book Review. Τεύχος 51. Αφιέρωμα στον Αλεξάντερ Γκρίν.	Εφημερίδα «The Athens Book Review»	2 Μαΐου 2014	Μαρία Τσαντσάνογλου: «Αναζητώντας τον Παράδεισο»
Εγκυκλοπαίδεια της ρωσικής πρωτοπορίας, 6 τόμοι και online επί πληρωμή. Υπεύθυνοι έκδοσης: Andrei Sarabianov – Vassilii Rakitin. Η Εγκυκλοπαίδεια κυκλοφορεί στα ρωσικά και τα γαλλικά και θα κυκλοφορήσει στην αγγλική γλώσσα εντός του 2022.	Εκδόσεις Global Expert and Service Team, Μόσχα	2013-2015	Μαρία Τσαντσάνογλου, Λήμμα: “Το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης-Συλλογή Κωστάκη, Θεσσαλονίκη.”
“Utopian Reality Reconstructing Culture in Revolutionary Russia and Beyond”, ed C. Lodder, M. Kokkori and M. Mileeva, Maria Tsantsanoglou: “The Soviet Icarus: From the Dream of Free Flight to the Nightmare of Free Fall” (English)	Brill, Leiden and Boston publishing house, London	Οκτώβριος 2013	Maria Tsantsanoglou: “The Soviet Icarus: From the Dream of Free Flight to the Nightmare of Free Fall” pp. 43-56
Book «Klucis. Rodchenko. Tatlin.	Published by Grad, London	Σεπτέμβριος 2013	Maria Tsantsanoglou: «Artist as Inventor and the Letatlin».

Milner. Re- activism”			pp: 94-99
--------------------------	--	--	-----------

<p>«Samkura: Περιπλάνηση» Δίγλωσσος (ελληνικά-αγγλικά) κατάλογος που συνοδεύει την ομώνυμη έκθεση του Κέντρου Σύγχρονης Τέχνης του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης.</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης – Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης</p> <p>Cló Ceardlann na gCnoc, Ιρλανδία</p>	<p>Οκτώβριος 2012</p>	<p>Επιμέλεια έκδοσης: Μαρία Τσαντσάνογλου (με τον Ian Joyce)</p>
<p>«Samkura: Περιπλάνηση» Δίγλωσσος (ελληνικά-αγγλικά) κατάλογος που συνοδεύει την ομώνυμη έκθεση του Κέντρου Σύγχρονης Τέχνης του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης.</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης – Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης</p> <p>Cló Ceardlann na gCnoc, Ιρλανδία</p>	<p>Οκτώβριος 2012</p>	<p>Άρθρο Μ. Τσαντσάνογλου: «Samkura / Περιπλάνηση.»</p>
<p>Έκδοση «Η δυναμική πόλη» για την ομώνυμη έκθεση που αφορμάται από το έργο «Η δυναμική πόλη» του Gustav Klucis και τις σύγχρονες γλυπτικές κατασκευές των «Desingers United σε συνεργασία με τον Axel Peemoeller”</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης</p>	<p>Οκτώβριος 2012</p>	<p>Άρθρο 1: Μαρία Τσαντσάνογλου: «Η Δυναμική Πόλη»</p> <p>Άρθρο 2: Μαρία Τσαντσάνογλου – Θούλη Μισιρλόγλου: «Η Δυναμική Πόλη Generation 3, 4»</p>

<p>Έκδοση «Η δυναμική πόλη» για την ομώνυμη έκθεση που αφορμάται από το έργο «Η δυναμική πόλη» του Gustav Klucis και τις σύγχρονες γλυπτικές κατασκευές των «Desingers United σε συνεργασία με τον Axel Peemoeller”</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης</p>	<p>Οκτώβριος 2012</p>	<p>Επιμέλεια καταλόγου: Μαρία Τσαντσάνογλου (σε συνεργασία με την Αγγελική Χαριστού).</p>
<p>Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος. Περιοδική έκδοση. Αφιέρωμα στη συλλογή Κωστάκη.</p>	<p>Τεχνογράφημα, 12/434/1.2.2012</p>	<p>1 Φεβρουαρίου 2012</p>	<p>Συλλογή Κωστάκη. Η διαδρομή μιας συλλογής μετά τον συλλέκτη.</p>
<p>Πολιτιστική Εταιρεία Επιχειρηματιών Β. Ελλάδας</p>	<p>Περιοδικό «Θεσσαλονικέων πόλις»</p>	<p>Μάρτιος 2012</p>	<p>Άρθρο: «Μέτοικοι καλλιτέχνες στη Θεσσαλονίκη.» σσ 78-95</p>

«Literati. Yuri Albert, Andrei Filippov, Konstantin Zvezdochetov.»	Stella Art Foundation Και ΚΜΣΤ	Δεκέμβριος 2011	Maria Tsantsanoglou: “Alphabets of Logocentric Art” pp. 17-20 eng
Athens Book Journal, No 11	Athens Book Journal	1 Σεπτεμβρίο υ 2011	Μαρία Τσαντσάνογλου: «Λουσιάν Φρόιντ: Ζωγράφισε τη φθορά».
Κατάλογος έκθεσης «Building the Revolution». 4 εκδόσεις: Ισπανικά, Καταλανικά, Αγγλικά, Γερμανικά	Royal Academy Press, London	2011	Άρθρο: «The Synthesis of Art and Architecture in the Avant-garde: The Costakis Collection Testimony» pp.22-27
Αφιέρωμα «Ο θρίαμβος των εικόνων»	Εφημερίδα Μακεδονία	13 Μαρτίου 2011	Άρθρο: “Εικόνες και ρωσική πρωτοπορία»
«Συμβιώνοντας με την μετανάστευση.» Ανθολογία άρθρων.	Εκδόσεις Ιανός	Ιούλιος 2011	Ενότητα Τέταρτη. Μαρία Τσαντσάνογλου: «Η διαπολιτισμική διάσταση στην κινητικότητα των συλλογών τέχνης και το παράδειγμα της συλλογής Κωστάκη». σσ. 206-209
«Κριτική + Τέχνη» Τεύχος 4, Aica Ελλάς. Αφιέρωμα: Το Έργο της Επιμέλειας Μαρία Τσαντσάνογλου: Σκέψεις, πράξεις και συμπεράσματα	AICA Ελλάς	Ιούλιος 2011	Μαρία Τσαντσάνογλου: Σκέψεις, πράξεις και συμπεράσματα σχετικά με την επιμέλεια της συλλογής Κωστάκη σσ. 120-131

σχετικά με την επιμέλεια της συλλογής Κωστάκη			
Athens Book Journal, No 1. Αφιέρωμα στον Andrei Voznesensky	Εφημερίδα Athens Book Journal.	1 Νοεμβρίου 2010	Άρθρο: «Τον έλεγαν 'μπίτνικ της ΕΣΣΔ'». Επιπλέον 3 ποιήματα σε μετάφραση και σχολιασμό Μαρίας Τσαντσάνογλου («Είμαι Money». «Αυτός ο γυμνοσκελής.» «Τα κενταύρια του Σαγκάλ».)
Τίτλος έκδοσης: «Sadok Sudei - Το Δόκανο των Δικαστών» Με αφορμή την έκθεση για τα εκατό χρόνια από την έκδοση του πρώτου μανιφέστου του ρωσικού φουτουρισμού.	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Φεβρουάριος 2010	Μονογραφία – κείμενο, επιλογή εικόνων, σχόλια. (ελλ – αγγ) Τα ιστορικά και αισθητικά συμφραζόμενα των πρώτων χρόνων της ρωσικής πρωτοπορίας. Κείμενο βιβλίου και επίμετρο. Επίσης, μεταφράσεις ρωσικών ποιημάτων και μανιφέστων στα ελληνικά.
Κατάλογος έκθεσης «Το Σύμπαν της Ρωσικής Πρωτοπορίας, Τέχνη και Διερεύνηση του Διαστήματος», Botin Foundation, Σανταντέρ, Ισπανία	Botin Foundation, Santander, Ισπανία	Ιούνιος 2010	Συνεπιμέλεια καταλόγου με τους John Bowlt και Nicoletta Misler.

<p>El cosmos de la vanguardia rusa : arte y exploración espacial 1900-1930</p> <p>(ισπανικά, αγγλικά)</p>			
<p>Κατάλογος έκθεσης «Το Σύμπαν της Ρωσικής Πρωτοπορίας, Τέχνη και Διερεύνηση του Διαστήματος», Botin Foundation, Σανταντέρ, Ισπανία</p> <p>El cosmos de la vanguardia rusa : arte y exploración espacial 1900-1930</p> <p>(ισπανικά, αγγλικά)</p>	<p>Botin Foundation, Santander, Ισπανία</p>	<p>Ιούνιος 2010</p>	<p>Κεντρικό άρθρο καταλόγου που συνυπογράφεται από τους επιμελητές John Bowlt, Nicoletta Misler, Μαρία Τσαντσάνογλου</p> <p>Τίτλος: «Engines of the Russian Avant-garde” σσ.15-39</p>
<p>Κατάλογος έκθεσης «Το Σύμπαν της Ρωσικής Πρωτοπορίας, Τέχνη και Διερεύνηση του Διαστήματος»</p> <p>(ελληνικά, αγγλικά)</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης</p>	<p>Σεπτέμβριος 2010</p>	<p>Μετάφραση του άρθρου “Engines of the Russian Avang-garde” των John Bowlt, Nicoletta Misler, Μαρίας Τσαντσάνογλου για τον ελληνικό κατάλογο της έκθεσης</p> <p>Τίτλος άρθρου: “Κινητήρες του Ρωσικού Σύμπαντος» σσ. 9-41</p>
<p>Κατάλογος έκθεσης «Το Σύμπαν της Ρωσικής Πρωτοπορίας, Τέχνη και Διερεύνηση του Διαστήματος»</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης</p>	<p>Σεπτέμβριος 2010</p>	<p>Συνεπιμέλεια καταλόγου με τους John Bowlt και Nicoletta Misler.</p> <p>Ο κατάλογος εκδόθηκε και στα ελληνικά/αγγλικά με</p>

(ελληνικά, αγγλικά)			αφορμή την μεταφορά της έκθεσης στη Θεσσαλονίκη.
Έκθεσης «Ρότσενκο και Ποπόβα: Ορίζοντας τον Κονστρουκτιβισμό» - συμπαραγωγή της Tate Modern και του ΚΜΣΤ, (ελληνικά)	Έκδοση: Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Ιούνιος 2009	Μαρία Τσαντσανογλου: «Ο Ρότσενκο και η Ποπόβα στη συλλογή Κωστάκη του ΚΜΣΤ» σσ. 3-6
2 ^η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης. Κατάλογος	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Μάιος 2009	«Πράξις». Εισαγωγικό κείμενο στην 2 ^η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης
Magazine Scroope 19, Cambridge Committee for Russian and East European Studies (CamCREES) (αγγλικά)	Faculty of History, Cambridge University, UK	2009	Maria Tsantsanoglou: «Art and Architecture: The Costakis Collection at the State Museum of Contemporary Art in Thessaloniki, Greece»
Γιώργος Κατσάγγελος, «Προσπαθώντας Περισσότερο». Σειρά φωτογραφιών με θέμα την κοινωνική παρουσία των γυναικών.	Εκδόσεις University Studio Press, Θεσσαλονίκη	2009	Κείμενα: Γιάννης Σταθάτος, Μαρία Τσαντσανογλου. Τίτλος: «Ανθρώπινα Βάρη, Ζωτικές Αξίες».
Il Collezionismo in Russia da Pietro I all' Unione Sovietica. Πρακτικά Συνεδρίου	L'Orientale Università degli Studi - Istituto Italiano per gli studi filosofici.	2009	Maria Tsantsanoglou: "La collezione George Costakis al Museo di arte contemporanea di Salonicco." pp 197-208
Spotlights on Russian and Balkan	Sagner -	Ιανουάριος 2009	Maria Tsantsanoglou:

Slavic Cultural History, ed. A. Ioannidou and Christian Voss (eng.)	Peter Lang Gmbh, Internationaler Verlag Der Wissenschaften		“The Truth of Art and the Art of <i>Pravda</i> ” pp 259-268
Κατάλογος έκθεσης “Vers de Nouveaux Rivages”, Musée Maillol, Παρίσι (γαλλ.)	Εκδόσεις Gallimard, Παρίσι	Νοέμβριος 2008	Maria Tsantsanoglou: “George Costakis, Le collectionneur qui a révélé l’ avant-garde russe au rested u monde” και βιβλιογραφία καταλόγου
Κατάλογος έκθεσης “Vers de Nouveaux Rivages”, Musée Maillol, Παρίσι (γαλλ.)	Εκδόσεις Gallimard, Παρίσι	Νοέμβριος 2008	Συνεπιμέλεια έκδοσης μαζί με τον Yves Kobry.
Πέντε Εποχές της Ρωσικής Πρωτοπορίας. Κατάλογος Έκθεσης	Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, Αθήνα	Μάιος 2008	Επιμέλεια έκδοσης: Μαρία Τσαντσάνογλου Άρθρα των: John E. Bowlt, Nicoletta Misler, Μαρία Τσαντσάνογλου, Συραγώ Τσιάρα, Αγγελική Χαριστού
«Πέντε Εποχές της Ρωσικής Πρωτοπορίας.» Κατάλογος έκθεσης (ελλ. – αγγ.)	Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, Αθήνα	Μάιος 2008	Άρθρο: «Τα ταξιδιωτικά χρόνια της ρωσικής πρωτοπορίας. Νεωτερισμός, Παράδοση ή και τα δύο.» σσ. 75-79, 79-83
«Lost Vanguard Found: Σχέση τέχνης και αρχιτεκτονικής στη Ρωσία (1915-1935)» Κατάλογος έκθεσης	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Μάιος 2008	Επιμέλεια έκδοσης: Μαρία Τσαντσάνογλου Κείμενα των

			Μαρίας Τσαντσάνογλου, David Sarkisyan, Ηρακλή Παπαϊωάννου, Jean-Louis Cohen, Christina Lodder.
«Lost Vanguard Found: Σχέση τέχνης και αρχιτεκτονικής στη Ρωσία (1915-1935)» Κατάλογος έκθεσης	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Μάιος 2008	Άρθρο: «Ζωγράφοι και αρχιτέκτονες στην οικοδόμηση της πόλης του μέλλοντος» Επίσης κριτικός σχολιασμός 15 επιμέρους ενοτήτων της έκθεσης.
Εφημερίδα Το Βήμα	Στήλη «Γνώμες».	6 Νοεμβρίου 2007	Άρθρο: «Τέχνη και Εξουσία»
Τετράδια Πολιτισμού (έκδοση του Υπουργείου Πολιτισμού)	Υπουργείο Πολιτισμού	Μάρτιος 2007	Άρθρο: «Διαπολιτισμικές Σχέσεις. Σταυροδρόμια πολιτισμού σε μια γη αποδεδειγμένα στρογγυλή». σσ. 49-56
«Ετεροτοπίες.» Κεντρικός Κατάλογος 1ης Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Μάιος 2007	Επιμέλεια δίγλωσσης (ελλ-αγγ) έκδοσης: Μαρία Τσαντσάνογλου (Άρθρα των Catherine David, Jan-Erik Lundstrom, Μαρίας Τσαντσάνογλου. Αναδημοσίευση του κειμένου του Μισέλ Φουκό «Ετεροτοπίες». Σχολιασμός έργων.)

«Ετεροτοπίες.» Κεντρικός Κατάλογος 1 ^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Μάιος 2007	Άρθρο: «Τηρητές Άλλων Τόπων» - “Beholders of Other Places” σσ. 142-145
Μαρία Τσαντσάνογλου Κατάλογος έκθεσης. «Σοβιετική Εναλλακτική Τέχνη 1956-1988»	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Ιούνιος 2006	Αυτοτελής δίγλωσση (ελλ-αγγ.) έκδοση, 235 σελ. Μονογραφία.
Έκδοση της Art- Athina. Invited country Russia.	Art Athina	Μάιος 2006	Άρθρο Μαρίας Τσαντσάνογλου: «Στους φίλους μου»
Αφιέρωμα στον καθηγητή Χρυσάνθο Χρήστου	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης University Studio	Νοέμβριος 2006	Μαρία Τσαντσάνογλου: Η ανακατασκευή της «Τελευταίας Φουτουριστικής Έκθεσης 0,10» (Πετρούπολη 1915) μέσα από το υλικό της συλλογής Κωστάκη».
Εφημερίδα Καθημερινή, Ένθετο Επτά Ημέρες, αφιέρωμα «Τέχνη και Τεχνολογία»	Εφημερίδα Καθημερινή	6 Φεβρουαρί ου 2005	Μαρία Τσαντσάνογλου: «Όχι καλλιτέχνες αλλά Κατασκευαστές»
Εφημερίδα Καθημερινή, Ένθετο Επτά Ημέρες, αφιέρωμα «Ρωσική Πρωτοπορία»	Εφημερίδα Καθημερινή	9 Ιανουαρίου 2005	Μαρία Τσαντσάνογλου: «Τέχνη στο όνομα της Επανάστασης»
Κατάλογος «Φωτεινές σφαίρες – Σκοτεινοί σταθμοί. Η τέχνη του Σολομόν Νικρίτιν (1896 – 1967)» (ελληνικά- αγγλικά-ρωσικά)	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Ιανουάριος 2004	Μαρία Τσαντσάνογλου: Άρθρο με τίτλο “Κινούμενες Εικόνες»
Κατάλογος «Φωτεινές σφαίρες	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Ιανουάριος 2004	Επιμέλεια επιστημονικής

<p>– Σκοτεινοί σταθμοί. Η τέχνη του Σολομόν Νικρίτιν (1896 – 1967)» (ελληνικά-αγγλικά-ρωσικά)</p>			<p>έκδοσης: John Bowlt, Nicoletta Misler, Natalia Adaskina Maria Tsantsanoglou Επίσης: Τεκμηρίωση έργων, Μεταφράσεις, γλωσσική επιμέλεια.</p>
<p>Κατάλογος “Licht und Farbe in der Russischen Avantgarde.” / «Φως και Χρώμα στη Ρωσική Πρωτοπορία», Εκδόσεις DuMont, Κολωνία 2004 (ελληνικά, γερμανικά, αγγλικά)</p>	<p>Du Monde publications Martin Gropius Bau Berlin MUMOK, Vienna</p>	<p>Νοέμβριος 2004</p>	<p>Επιμέλεια επιστημονικής έκδοσης: Miltiades Papanikolaou με επιμελητική επιτροπή αποτελούμενη από τους John Bowlt, Nicoletta Misler, Charlotte Douglas, Maria Tsantsanoglou. Η Μαρία Τσαντάνογλου είχε επιπλέον και τον συντονισμό του καταλόγου.</p>
<p>Κατάλογος «Φως και Χρώμα στη Ρωσική Πρωτοπορία», εκδόσεις DuMont, Κολωνία 2004 (ελληνικά, γερμανικά, αγγλικά)</p>	<p>Du Monde publications Martin Gropius Bau Berlin</p>	<p>Νοέμβριος 2004</p>	<p>Μαρία Τσαντάνογλου: «Νέα βιβλία απογειώθηκαν»</p>
<p>Κατάλογος «Φως και Χρώμα στη Ρωσική Πρωτοπορία», εκδόσεις DuMont, Κολωνία 2004 (ελληνικά, γερμανικά, αγγλικά)</p>	<p>Du Monde publications Martin Gropius Bau Berlin</p>	<p>Νοέμβριος 2004</p>	<p>Μαρία Τσαντάνογλου: «Ηλεκτρική Ενέργεια»</p>

Κατάλογος «Τέχνη και Μετανάστευση» (ελληνικά-αγγλικά)	Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	2004	Μαρία Τσαντσάνογλου: «Και στη μέση του ταξιδιού ο Οδυσσέας συνάντησε τον Ιάσωνα»
«Η ρωσική πρωτοπορία (1910-1930): Ένα ανολοκλήρωτο σχέδιο». Δελφοί, 27-30 Μαρτίου 1996. Πρακτικά Συμποσίου. The Russian Avant-Garde (1910-1930): An Unfulfilled Plan: Symposium Proceedings. (Ελληνικά-αγγλικά)	Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών.	Αθήνα, 2004	Μαρία Τσαντσάνογλου: “Η αισθητική της άρνησης. Μια απόπειρα ορισμού της ρωσικής πρωτοπορίας.» Κείμενο με μεγαλύτερη ανάπτυξη και σχολιασμό σε σχέση με την ανακοίνωση του συνεδρίου.
Περιοδικό για την τέχνη Άρθρο «Η αλληλογραφία του Μαρκ Σαγκάλ με τον Γιώργο Κωστάκη».	Περιοδικό “Solnetsnoe Spletenie”, Tel Aviv	Σεπτέμβριος 2003	Μαρία Τσαντσάνογλου: «Η αλληλογραφία του Μαρκ Σαγκάλ με τον Γιώργο Κωστάκη». Ανέκδοτες σχολιασμένες επιστολές.
Πρακτικά διεθνούς συνεδρίου για την Τυπογραφία	Πανεπιστημιακές εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας	Μάιος 2003	Μαρία Τσαντσάνογλου: «Τυπογραφικοί πειραματισμοί στην περίοδο της ρωσικής πρωτοπορίας (1910 – 1934)»
Έκδοση με τίτλο «Τέχνη + Ουτοπία»	ΚΜΣΤ	Ιούνιος 2003	Μαρία Τσαντσάνογλου: «Ουτοπία: ο νέος ρεαλισμός της τέχνης»

			σσ. 162-63 (και μεταφράσεις των ρωσικών θεωρητικών κειμένων)
Έκδοση με τίτλο «Τέχνη + Ουτοπία»	ΚΜΣΤ	Ιούνιος 2003	Επιμέλεια έκδοσης θεωρητικών κειμένων για την ρωσική πρωτοπορία (με Γιάννη Μπόλη).
Θεατρική παράσταση «Η Φυγή» του Μιχαήλ Μπουλγκάκοφ. Επιστημονική έκδοση προγράμματος και μετάφραση θεατρικού έργου από τα ρωσικά στα ελληνικά.	Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος	Ιανουάριος 2002	Μαρία Τσαντσάνογλου: «Η Φυγή: η προετοιμασία μιας παράστασης που ποτέ δεν ανέβηκε». Άρθρο στον κατάλογο του θεατρικού έργου του Μιχαήλ Μπουλγκάκοφ «Η Φυγή» σε μετάφραση στα ελληνικά και σχολιασμό της Μαρίας Τσαντσάνογλου
Έκδοση ΚΘΒΕ για την παράσταση του Δ. Χαρμς «Η Γριά», Θεσσαλονίκη 2000	ΚΘΒΕ	Οκτώβριος 2000	Μαρία Τσαντσάνογλου: «Ο Δανιήλ Χαρμς. Για τη ζωή και το έργο του.»
Περιοδικό «Кафедра» Νο 1	Κρατικό Πανεπιστήμιο Λομονόσοφ	1998	Άρθρο με τίτλο «Η εικονοποιεία του Καβάφη» στα ρωσικά (Izobrazitel' nost' Kavafisa)
Περιοδικό ANTI	Περιοδικό ANTI, τχ. 626	17 Ιανουαρίου 1997	Μαρία Τσαντσάνογλου, "Ρωσική λογοτεχνική πρωτοπορία. Μια ιστορική αναδρομή" σσ. 50-56

Άρθρο στον κατάλογο «Ρωσική Πρωτοπορία, 1910-1930. Η συλλογή Κωστάκη (β' τόμος).	Εθνική Πινακοθήκη, Αθήνα	Δεκέμβριος 1995	Μαρία Τσαντσάνογλου: «Η μετατόπιση, η υφή και το υπέρλογο: λογοτεχνικές προεκτάσεις της μη-αντικειμενικής ζωγραφικής» (ελλ – αγγ)
Στον κατάλογο «Ρωσική Πρωτοπορία, 1910-1930. Η συλλογή Κωστάκη (α' τόμος).	Εθνική Πινακοθήκη, Αθήνα	Δεκέμβριος 1995	Μαρία Τσαντσάνογλου «Χρονολόγιο 1905-1934» (ελλ – αγγ)
Άρθρο: «Γκλάσνοστ και νέο πρωτοπόροι λογοτέχνες»	Περιοδικό Εντευκτήριο τχ 18	Μάρτιος 1992	σσ. 53-60

Δεν αναφέρω συνεντεύξεις.

ΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ: Έχω γράψει και δημοσιεύσει σε εφημερίδες και καταλόγους πάνω από 50 κριτικά σημειώματα. Τα ονομάζω έτσι γιατί δεν είναι ακριβώς επιστημονικά άρθρα, ωστόσο είναι στοχαστικά και μεταφέρουν σκέψεις και προτάσεις. Ενδεικτικά παραθέτω τα παρακάτω δέκα.

Η Μπιενάλε της Βενετίας και η Έννοια της Εθνικής Εκπροσώπησης.

Σπίτι, όπως λέμε Φωτιά (για την 6^η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης με τίτλο «Φαντασιακές Εστίες»).

Black and White Stories.

Περί Βιβλίων.

Για την Εικαστική Πορεία στις Πρέσπες.

Για τον Γιάννη Κουνέλη.

Branding Cities, Branching Culture.

Martial Arts.

Networks of Understanding and the Chess Continuum.

Δυτικιστές ή Σλαβόφιλοι.

5. Επιστημονικά συνέδρια (συμπόσια, ημερίδες)

Τίτλος συνεδρίου	Φορέας διοργάνωσης	Ημερομηνία	Τρόπος συμμετοχής	Ηλεκτρονική διεύθυνση
Κάμπος / Πεδίο. Η ενέργεια του κενού.	Παν/μιο Δυτικής Μακεδονίας. Σχολή Καλών Τεχνών. Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού	1 Απριλίου 2023	Διάλεξη: «Το πεδίο στην τέχνη διευρύνει το πεδίο της ελευθερίας».	
Κύκλος ομιλιών μουσειολογίας	Muzeum Sztuki in Lodz	12 Απριλίου 2022	Διάλεξη: «Η διαχείριση μιας ρωσικής συλλογής πρωτοπορίας σήμερα».	
Φιλολογικά βραδινά. Πρόγραμμα εκδηλώσεων Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2021	«Φιλόλογος. Σύλλογος αποφοίτων Φιλοσοφικής Σχολής ΑΠΘ»	8 Νοεμβρίου 2021	Διάλεξη: «Η συλλογή Κωστάκη και οι συνεργασίες του MOMus-Μουσείου Μοντέρνας Τέχνης.»	
Collector Culture of the Russian Avant-garde 4 th International Khardzhiev Conference	MOMus- Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης Stedelijk Museum Khardzhiev Foundation Amsterdam	22-23 Οκτωβρίου 2021	Μέλος Επιστημονικής- Οργανωτικής Επιτροπής Συνεδρίου και Ομιλήτρια	https://collectorcultureconf2021.org
Διαδικτυακή ημερίδα με τίτλο «It's graphic!» για τις διαπολιτισμικές σχέσεις Ε.Ε.-Ρωσίας.	Ευρωπαϊκή Ένωση / Cultural Relations Platform	20 Σεπτεμβρίου 2021	Τίτλος ομιλίας: «Costakis collection in the context of European-Russian culture and cultural	

			relations (graphic arts, Center for the Study of the Avant-Garde, design and collaboration with Russian institutions) «	
Utopias in Art and Politics Online International Conference (eng.)	Πανεπιστήμιο της Γλασκώβης MOMus- Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης	19 Μαρτίου 2021	<i>Arvatov's "Materialized Utopia" and Tatlin's unfinished projects</i> Μέλος Επιστημονικής- Οργανωτικής Επιτροπής Συνεδρίου και Ομλήτρια	https://www.momus.gr/en/news/utopia-conference
Cross-border education. Opportunities: a way towards reconciliation. 25-26.2.2021	NGO – BYKO "Cooperation for a better future" Hellenic-North Macedonia Youth cooperation offices (online conference)	26.2.2021	<i>Building cultural cooperation (eng.)</i>	
Πανδημία και Μνήμη	MOMus- Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	4.2.2021	<i>Διαχείριση τραύματος και διαχείριση της μνήμης. Κινηματογράφος, λογοτεχνία και η περίπτωση του Edvard Munch.</i>	https://www.momus.gr/news/pandhmismnimi
Cultural heritage as the best	Forum ZFD	25.12.2020	An interview with Maria	https://www.forumzfd.de/en/cultural-

example of cultural dialogue and cooperation			Tsantsanoglou (eng.)	heritage-best-example-cultural-dialogue-and-cooperation αποτυπώνεται η δημόσια διαδικτυακή συζήτηση
Εκπαιδευτικό Σεμινάριο «Μουσείο και Εκπαίδευση»	Εργαστήριο Μελέτης του Πολιτισμού, των Συνόρων και του Κοινωνικού Φύλου Culture-Borders-Gender/LAB, του Τμήματος ΒΣΑΣ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού μαθήματος «Τέχνη, κουλτούρα και πολιτική στην Ανατολική και ΝΑ Ευρώπη». Οργάνωση – Συντονισμός: Σταυρούλα Μαυρογένη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΒΣΑΣ ΠΑΜΑΚ, Διευθύντρια Κέντρου Έρευνας Μακεδονικής Ιστορίας και Τεκμηρίωσης ΙΜΜΑ Μαρία Τσαντσάνογλου, Αν. Γενική Διευθύντρια MOMus & Διευθύντρια MOMus-Μουσείο Μοντέρνας	11.12.2020	Οργάνωση-συντονισμός σεμιναρίου και ομιλία «Το MOMus και η συνθήκη της Πανδημίας».	http://cbg-lab.uom.gr/blog/category/seminars-skills/ http://cbg-lab.uom.gr/wp-content/uploads/2020/12/Μουσείο-και-Εκπαίδευση.pdf

	Τέχνης – Συλλογή Κωστάκη.			
Co-thinkinng on Reminiscences of Contemporary Art	Spaces of Culture Canakkale Biennial, Turkey	24 Νοεμβρίου 2020	An online conversation on Thessaloniki Biennale (eng.)	https://www.canakkalebienali.com/selanik-bienali-uzerine-cevrimici-soylesi/?l=en
The future of festivals in the era of covid-19. Webinar	Dukakis Center, ACT	28 Μαΐου 2020	Προβληματισμοί και προοπτικές για τις πολιτιστικές δράσεις κατά και μετά την covid-19 εποχή	https://www.act.edu/news/dukakis-center-hosts-webinar-on-the-future-of-festivals-in-the-era-of-covid-19
Παρουσίαση αποτελεσμάτων της έρευνας με τίτλο 'Συνθήκες εργασίας και διαβίωσης των εικαστικών καλλιτεχνών στην Ελλάδα	MOMus Χώρος: MOMus-Μουσείο Άλεξ Μυλωνά	11 Φεβρουαρίου 2020	Συμμετοχή στην παρουσίαση της έρευνας και σχολιασμός σχετικά με τις προοπτικές βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης	https://www.momus.gr/news/ereuna_web
Διεθνές Συνέδριο. Russian Avant Garde from Transnational Perspective conference in memory of Nikolay Khardzhiev 21-22 Ιουνίου 2019	Russian State Archive of Art and Literature (RGALI) σε συνεργασία με το the Khardzhiev Foundation, Μόσχα	22 Ιουνίου 2019	<i>Nasledie Tatlina na Zarade</i> (Η κληρονομιά του Τάτλιν στη Δύση) (ρωσ.)	

<p>Ομιλία με αφορμή το finissage της έκθεσης “The Russian Avant-garde. Dreaming the Future Through Art and Design”</p>	<p>Πανεπιστήμιο και Μουσείο Sakip Sabanci, Κωνσταντινούπολη</p>	<p>6 Απριλίου 2019</p>	<p>Νέες προσεγγίσεις στην καλλιτεχνική εκπαίδευση στη μετα-επαναστατική Ρωσία (1917-1927) (αγγλ.)</p>	<p>https://www.sakipsabancimuzesi.org/tr/sayfa/etkinlik-takvimi/rus-avangardlarini-gun-boyu-ugurluyoruz</p>
<p>Διεθνής ημερίδα – στρογγυλό τραπέζι για την καλλιτέχνιδα Liubon Popova στο πλαίσιο της έκθεσης «Liubon Popova. Φόρμα. Χρώμα. Χώρος».</p>	<p>MOMus-Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης-Συλλογή Κωστάκη</p>	<p>10 Οκτωβρίου 2019</p>	<p>Ομιλητές Natalia Adaskina, Ιστορικός της ρωσικής πρωτοπορίας, προϊστάμενη επιμελήτρια στην Κρατική Πινακοθήκη Τρετιακόφ (Μόσχα) Maria Kokkori, The Art Institute (Σικάγο) Prof. John E. Bowlit, Ιστορικός της Ρωσικής Πρωτοπορίας (Λος Άντζελες) Prof. Nicoletta Misler, Ιστορικός της Ρωσικής Πρωτοπορίας (Ρώμη) Prof. Christina Lodder, Ιστορικός της Ρωσικής Πρωτοπορίας (Λονδίνο) Andrei Sarabianov, Ιστορικός της Ρωσικής Πρωτοπορίας (Μόσχα) Μαρία Τσαντσάνογλου, Διευθύντρια MOMus-Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης-Συλλογή</p>	<p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/1401.html</p> <p>https://www.momus.gr/exhibition/popova_form_colour_space</p> <p>«</p>

			Κωστάκη (Θεσσαλονίκη) <u>Θέμα: Ορισμένα νέα δεδομένα για τον πίνακα «Γυναίκα που Ταξιδεύει» (1915)</u>	
<u>Το Μουσείο Μου. Το Μουσείο ως Σημείο Συνάντησης</u> Διεθνές συνέδριο μουσειολογίας στο πρόγραμμα «The Co- Museum»	Μουσείο Μπενάκη, Πειραιώς 138 Διοργάνωση US Embassy Greece British Council Μουσείο Μπενάκη	21 Νοεμβρίου 2019	Το Μουσείο του Αύριο Είναι Εδώ (key speaker)	https://thecomuseum.org/το-μουσειο-μου/?lang=el https://www.blod.gr/lectures/to-mouseio-tou-ayrio-einai-edo/
La collection Costakis et l' Avant-garde Russe (eng.) Ημερίδα για την συλλογή Κωστάκη και την ρωσική πρωτοπορία.	Centre Culturel Hellenique Centre Sprituel et Culturel Orthodoxe Russe, Paris	18 Ιανουαρίου 2019	The case of George Costakis and his collection in Thessaloniki. Ομιλία (eng.)	https://france.mid.ru/fr/press/sur-la-soir-e-russo-gr-ecque-la-collection-costakis-et-l-avant-garde-russe-le-18-janvier-2019/ https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/1377.html
Μοντέρνα και Σύγχρονη Τέχνη στη Θεσσαλονίκη. Συλλογές και Δυναμική.	Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού Πολιτιστική Εταιρεία Επιχειρηματιών Βορείου Ελλάδος Δίκτυο Ναυαρίνο	12 Ιανουαρίου 2019 Α' μέρος 10.00-12.00 Β' μέρος 12.00-14.00	Μοντέρνα και Σύγχρονη Τέχνη στη Θεσσαλονίκη. Συλλογές και Δυναμική.	https://www.blod.gr/lectures/monterna-kai-syghroni-tehni-sti-thessaloniki-sylloges-kai-dynamiki-protomeris/ https://www.blod.gr/lectures/monterna-kai-syghroni-tehni-sti-thessaloniki-sylloges-kai-dynamiki-deytero-meros/
Εικόνα της Γυναίκας στις τέχνες και τα γράμματα.	Μαθήματα Πολιτισμού του Μακεδονικού Κέντρου	17 Ιανουαρίου 2019	Μαρία Τσαντσάνογλου: Οι αμαζόνες της	https://web.facebook.com/mamuseology/posts/2351240435109747/?rdc=1&rd_r

(Εικαστικές τέχνες, λογοτεχνία, θέατρο, αρχιτεκτονική, φωτογραφία, δημοσιογραφία, ιστορία, φιλοσοφία.)	Σύγχρονης Τέχνης MOMus-Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης		Ρωσικής Πρωτοπορίας	
Χείμαρροι της Άνοιξης – Βάλτοι του Φθινοπώρου. Θέλουμε ακόμα να αλλάξουμε τον κόσμο; Συνέδριο στο πλαίσιο της έκθεσης «Χείμαρροι της Άνοιξης».	MOMus-Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης-Συλλογή Κωστάκη Σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Νίκος Πουλαντζάς	23 Φεβρουαρίου 2019	Μαρία Τσαντσάνογλου: «Από την Επανάσταση στη Ρωσία του 1917 στην εξέγερση στις ΗΠΑ του 1969. Αναγωγές στα κοινωνικά αιτήματα και την αισθητική της μετάδοσής της.» (το κείμενο δημοσιεύτηκε στην έκδοση για την έκθεση)	https://poulantzas.gr/chimarris-tis-anixis-valti-tou-fth/ http://festival.culture.gr/ημεριδα-χειμαρροι-της-ανοιξης-βαλ/ https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/1385.html Πρόγραμμα
Χείμαρροι της Άνοιξης – Βάλτοι του Φθινοπώρου. Θέλουμε ακόμα να αλλάξουμε τον κόσμο; Συνέδριο στο πλαίσιο της έκθεσης «Χείμαρροι της Άνοιξης».	Σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Νίκος Πουλαντζάς	23 Φεβρουαρίου 2019	<u>Επιστημονική Επιτροπή Συνεδρίου:</u> Μιχάλης Μπαρτσιδης, επιστημονικός διευθυντής, 'Ινστιτούτο «Νίκος Πουλαντζάς» Ανδρέας Τάκης,	https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/1385.html

			<p>πρόεδρος ΔΣ, MOMus</p> <p>Μαρία Τσαντσάνογλου, καλ. Διευθύντρια MOMus- Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης- Συλλογή Κωστάκη</p>	
<p>Ημερίδα «Διαπολιτιστικά Δίκτυα της Θεσσαλονίκης»</p>	<p>Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος</p>	<p>15 Φεβρουαρίου 2019</p>	<p>Τίτλος ομιλίας:</p> <p>«MOMus: Η νέα πλατφόρμα για τις εικαστικές τέχνες συμπλήρωσε τρεις μήνες.</p> <p>Ποιό είναι το όραμα για το μουσείο του μέλλοντος.»</p>	<p>https://www.ihu.edu.gr/images/events/2019/15-2/CultNet_Programme.pdf</p>
<p>Κύκλος διαλέξεων: «Φωτογραφία, Βίντεο, Νέα Μέσα και η διαμόρφωση μιας νέας αισθητικής»</p>	<p>Ανοικτό Πανεπιστήμιο Δήμου Θεσσαλονίκης</p> <p>Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης</p>	<p>5 Νοεμβρίου 2018</p>	<p>Τίτλος διάλεξης: «Η φωτογραφία στις ιστορικές πρωτοπορίες του 20ού αιώνα»</p>	<p>https://thessaloniki.gr/πρόγραμμα-διαλέξεων-ανοικτού-πανεπι-2/</p>
<p>Στρογγυλό τραπέζι στη μνήμη του David Sarkisyan</p>	<p>Μουσείο Garage, Μόσχα</p>	<p>13 Νοεμβρίου 2019</p>	<p>Ομιλία - παρουσίαση: «Άγνωστο κινηματογραφικό υλικό</p>	<p>https://garagemca.org/en/event/book-presentation-david-round-table-dedicated-to-the-life-of-david-sarkisyan</p>

			για την μετατροπή του γκρεμισμένου οικήματος δίπλα στο Μουσείο Αρχιτεκτονικής σε νέο εκθεσιακό χώρο.»	
Restart. The Costakis Collection. Στρογγυλό Τραπέζι	MOMus- Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης-Συλλογή Κωστάκη	28 Ιουνίου 2018	Η συλλογή Κωστάκη και οι διεθνείς συνεργασίες. Ομιλητές: Μαρία Τσαντσάνογλου Διευθύντρια ΚΜΣΤ Irina Pronina, State Tretyakov Gallery Natalya Adaskina, State Tretyakov Gallery Natalya Avtonomova, The Pushkin State Museum of Fine Arts Alla Lukanova, The Pushkin State Museum of Fine Arts Andrey Cheglakov, Founder of the AVC Charity Foundation Prof. John Bowlt, Russian Avant Garde Scholar Prof. Nicoletta Misler, Russian Avant Garde Scholar	https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/1345.html
Δημόσια Συζήτηση: Μπιενάλε Θεσσαλονίκης,	MOMus (Χώρος: Μέγαρο	13 Ιανουαρίου 2018	Εισαγωγική ομιλία: Οργάνωση και Μοντέλα	https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/1306.html

<p>Ανασκόπηση και Προοπτικές.</p> <p>Ημερίδα λήξης 6^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης.</p>	<p>Μουσικής Θεσσαλονίκης)</p>		<p>Επιμέλειας. Ανασκόπηση.</p> <p>Συντονισμός συζήτησης.</p>	
<p>Το βιβλίο, οι άλλες τέχνες και η φιλαναγνωσία.</p> <p>Ημερίδα-δημόσια συζήτηση.</p>	<p>Αθήνα 2018 Παγκόσμια Πρωτεύουσα Βιβλίου,</p> <p>Δίκτυο Πολιτισμού του δήμου Αθηναίων</p> <p>Χώρος: 15^η Διεθνής Έκθεση Βιβλίου, Θεσσαλονίκη</p>	<p>4 Μαΐου 2018</p>	<p>Συμμετέχουν: Κώστας Ακριβός, συγγραφέας, Γιάννης Αναστασάκης, καλλιτεχνικός διευθυντής Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος, σκηνοθέτης και ηθοποιός, Ρέα Γαλανάκη, συγγραφέας, Λένα Διβάνη, συγγραφέας, Κώστας Λογαράς, συγγραφέας, Μαρία Τσαντσάνογλου, διευθύντρια του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης και Έλλη Χρυσίδου, αντιδήμαρχος Πολιτισμού & Τεχνών δήμου Θεσσαλονίκης.</p> <p>Συντονισμός: Εριφύλλη Μαρωνίτη.</p>	<p>https://www.cityofathens.gr/node/31482</p>
<p>Ποίηση πίσω από το Σιδηρούν Παραπέτασμα.</p> <p>Στρογγυλό Τραπέζι.</p>	<p>Περιοδικό Ποιητική.</p> <p>Χώρος: Βασιλικό Θέατρο ΚΘΒΕ</p>	<p>26 Μαρτίου 2018</p>	<p>Συμμετέχουν: Μαρία Τσαντσάνογλου, Σάκης Σερέφας, Μαρία Τοπάλη.</p>	<p>http://schools.patakis.gr/index.php/ekdiloseis/details/3/1863</p>
<p>Σειρά συζητήσεων για</p>	<p>ΚΘΒΕ</p>	<p>3 Δεκεμβρίου 2017</p>	<p>Συμμετέχουν: Άρης Στυλιανού,</p>	<p>https://www.ntng.gr/default.aspx?lang=el-</p>

την ρωσική επανάσταση.	Χώρος: Βασιλικό Θέατρο		Ανδρέας Τάκης, Μαρία Τσαντσάνογλου	GR&page=91&newsid=2475 https://www.ntng.gr/default.aspx?lang=el-GR&page=2&production=45864&mode=27&item=47151
Επανάσταση – Τέχνη – Ουτοπία	Οργανωτής: Αρχαία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας (ΑΣΚΙ) Χώρος: ΑΣΚΤ, Αθήνα	24-26 Νοεμβρίου 2017	25 Νοεμβρίου: Μαρία Τσαντσάνογλου [ΚΜΣΤ]: <i>Καλλιτέχνες της Ζωής – η περφόρμανς ως καλλιτεχνική πράξη στη Ρωσία στις δεκαετίες 1910-20</i>	http://www.askiweb.eu/index.php/el/2015-09-21-08-27-59/2015-09-21-09-40-15/250-2017-05-22-10-53-28
Connecting to the Masses. 100 years from the Russian Revolution – From the Agitprop to the Attention Economy.	Amsterdam. International Institute of Social History University of Amsterdam.	13-14 Νοεμβρίου 2017	Art as a form of social action. The Russian Avant-garde from 1905 to the NEP. (eng.)	
Τέχνη & Ιδεολογία: 100 χρόνια από την Οκτωβριανή Επανάσταση	Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών	3-4 Νοεμβρίου 2017	New approaches to art education and the new museum policy in post-revolutionary Russia Κεντρική ομιλήτρια (eng.)	https://artideology2018.wixsite.com/conference/programma https://artideology2018.wixsite.com/conference/prospeklimenoi-omilites
«Η Ουτοπία και η Διάψευσή της».	ΜΙΕΤ, Μουσείο Μπενάκη (Πειραιώς 138)	10 Νοεμβρίου 2017	Συζήτηση με αφορμή την ταινία του Φώτου	https://www.miet.gr/event-list/event-The-Great-Utopia

			Λαμπρινού «The Great Utopia».	
Διημερίδα «100 χρόνια από την Οκτωβριανή Επανάσταση»	Ο.Μ.Μ.Θ. Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης	17-18 Οκτωβρίου 2017	Μαρία Τσαντσάνογλ ου: «Ζωγράφοι και Αρχιτέκτονες στην Οικοδόμηση της Πόλης του Μέλλοντος. Η σύνθεση τέχνης και αρχιτεκτονικής στην αλλαγή, στην υπηρεσία της νέας αισθητικής της καθημερινής ζωής» και πρόεδρος δ' συνεδρίας	http://www.tch.gr/default.aspx?lang=el-GR&page=3&tcheid=2036
Ημερίδα «Μουσεία. Τέχνη. Καλλιτέχνες.»	ΕΕΤΕ. Χώρος: Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	7 Οκτωβρίου 2017	Μαρία Τσαντσάνογλ ου: «Ένα μουσείο για την τέχνη σήμερα».	http://www.eete.gr/announcementitem/?listid=17&rowid=380

<p>Ημερίδα “Τέχνη και Δικαιώματα του Ανθρώπου σήμερα”</p>	<p>Χώρος: Lab’attoir (πρώην Σφαγεία) – Δήμος Θεσσαλονίκης Διοργάνωση: ΚΜΣΤ, Goethe Institut.</p>	<p>11 Μαρτίου 2017</p>	<p>Moderator</p>	<p>http://theartfoundation.metamatic.gr/EN/BL OG /art-culture/3869/One_day_conference: Art and Human Rights Today @ Labattoir/</p> <p>https://www.thessalonikiguide.gr/event/imerida-texni-kai-dikaiwmata-tou-anthrw-pou-simera/</p>
---	--	----------------------------	------------------	---

<p>Ημερίδα «Μουσεία Σύγχρονης Τέχνης: Πολιτιστική Διαχείριση»</p>	<p>Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδας</p>	<p>27 Μαρτίου 2017</p>	<p>Συντονισμός: Αθανάσιος Γ. Καΐσης, Ομότ. Καθηγητής του Τμήματος Νομικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος και Επιστημονικός Διευθυντής των Νομικών Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων του ΔΙΠΑΕ Ανδρέας Τάκης, Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Νομικής του Α.Π.Θ. και Πρόεδρος του Δ.Σ. του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης. Ομιλητές: Μαρία Τσαντσάνογλου, Τίτλος ομιλίας: Διεθνείς συνεργασίες μεταξύ μουσείων και κινητικότητα συλλογών, Γιάννης Μπόλης, Αθηνά Ιωάννου, Χρύσα Ζαρκαλή.</p>	<p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/1227.html</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/files/image/Programme_gr.jpg</p>
<p>Symposium. Icons of Modern Art. The Shchukin Collection.</p>	<p>Fondation Louis Vuitton, Paris</p>	<p>3-4 Φεβρουαρί ου 2017</p>	<p>Marginal or pioneer? The case of the Costakis collection. (eng.)</p>	<p>https://www.fondationlouisvuitton.fr/en/events/symposium-icons-of-modern-art-the-shchukin-collection</p>

<p>Museums and Tourism. A working relationship.</p> <p>Διεθνές συνέδριο μουσειολογίας στο πρόγραμμα «The Co-Museum».</p>	<p>Χώρος: Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης. Οργάνωση: Αμερικανικό Προξενείο, British Council, ΚΜΣΤ</p>	<p>9 Δεκεμβρίου 2016</p>	<p>Museum as a key driver of tourism and the case of Thessaloniki.</p> <p>Key speaker.</p>	<p>http://thecomuseum.org/wp-content/uploads/2020/09/5dc876_4b1c20e7098144508a4c32479dff4710.pdf</p>
<p>V International Forum for Culture</p> <p>National and Global Contemporary Art</p>	<p>Ministry of Culture of Russia, Municipality of St. Petersburg</p> <p>Χώρος: Μουσείο Hermitage, Αγία Πετρούπολη</p>	<p>1 Δεκεμβρίου 2016</p>	<p>Ομιλητές:</p> <p>Anatoly Belkin, Alexandr Borovsky, Olesia Turkina,</p> <p>Maria Tsantsanoglou (τίτλος: Russian Art in a global context), Elena Kolovskaya</p> <p>Εθνική Εκπροσώπηση</p>	<p>https://www.theartnewspaper.ru/posts/3798/</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/1187.html</p> <p>https://www.culturenow.gr/symmetoxh-toy-kmst-sthn-ekthesh-genii-loci-ellhnikh-texnh-apo-to-1930-ews-shmera/</p> <p>https://www.typosthes.gr/politismos/115926/dipli-symmetohi-kmst-stin-agia-petroypoli</p>
<p>Κύκλος διαλέξεων για την τέχνη και την τυπογραφία στο πλαίσιο της Διεθνούς Έκθεσης Βιβλίου Μόσχας</p>	<p>Διεθνής Έκθεση Βιβλίου Μόσχας</p> <p>Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού</p>	<p>9 Σεπτεμβρίου 2016</p>	<p><i>Russkii Avangard I Novaia Tipografia</i> (μτφ. Η ρωσική πρωτοπορία και η νέα τυπογραφία), διάλεξη στο πλαίσιο της Διεθνούς Έκθεσης</p>	<p>https://www.culturenow.gr/h-ellada-timwmenh-xwra-sth-diethnh-ekthesh-vivlioy-mosxas/</p>

			Βιβλίου Μόσχας	
3 rd International Conference “Designing Creative Synergies”	Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος	21 Μαρτίου 2016	Maria Tsantsanoglou: “Museum Synergies” και closing remarks	https://www.ihu.edu.gr/dcs2016/ https://www.ihu.edu.gr/dcs2016/docs/DCS_program.pdf
Παρουσίαση του βιβλίου της Δήμητρας Κολλιιάκου «Το ήμισυ του παντός».	Βιβλιοπωλείο Γιάφκα – εκδόσεις Πατάκη, Θεσσαλονίκη	2 Μαρτίου 2016	Παρουσίαση – συζήτηση με τη συμμετοχή των Δημήτρη Κουτσιαμπασάκου, σκηνοθέτη, Μαρίας Τσαντσάνογλου και της συγγραφέως.	https://www.artandlife.gr/thessaloniki/events/paroyiasisi-toy-biblioy-tis-dimitras-kolliakoy-imisy-toy-pantos
ΜΟΣΧΑ (Η πόλη της Μόσχας: Ιστορία, Αρχιτεκτονική, Ανθρωπολογία, Πολιτισμός.)	Παν/μιο Θεσσαλίας, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Οργάνωση κύκλου διαλέξεων: Λόης Παπαδόπουλος (Χώρος και Πολιτισμός) και Γιώργος Τζιφτζιλιάκης (Ιστορία Μοντέρνας Τέχνης).	21 Απριλίου 2016	Διάλεξη από την Μαρία Τσαντσάνογλου και τον Igor Voronkov	http://www.arch.uth.gr/el/activities/1224 http://www.arch.uth.gr/uploads/pages/1224/files/moscow.png
Caravan Art Forum Kutaisi 2016 Conference	Kutaisi City Hall, Ministry of Culture of Georgia. Χώρος: Kutaisi State Historical Museum	20 Μαΐου 2016	Conference, Round Table : Strengthen cultural collaborations from the periphery to the center and vice versa Participants: Mirandolina Kuprava –	http://www.karavangallery.org/artforum2016_gb.pdf

			<p>Kutaisi, Georgia Nino Metreveli – Tbilisi, Georgia Khatuna Melikishvili – Tbilisi, Georgia Shalva Khakhanashvili – Paris, France Simon Hewitt – Geneva, Switzerland Dima Goryachkin – Moscow, Russia Aleksy Sosna – Moscow, Russia Maria Tsantsanoglou – Thessaloniki, Greece Dimitri Konstantinidis – Strasbourg, France Daria Evdokimova – Strasbourg, France Galina Maksimova – Riga, Latvia Dags Vidulejs – Riga, Latvia</p> <p>(eng.)</p>	
Συμπόσιο: «Ο ρόλος των Μπιενάλε στη Μεσόγειο σήμερα».	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	25 Σεπτεμβρίου 2015	«Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης: Πέντε διοργανώσεις, Απολογισμός και Προοπτικές».	https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/1049.html
Διημερίδα: Τέχνη, Πολιτισμός και Κυβέρνηση της Αριστεράς	Πρόσκληση από το Τμήμα Τέχνης και Πολιτισμού ΣΥΡΙΖΑ Θεσσαλονίκης	6-7 Ιουνίου 2015	«Το θεσμικό πλαίσιο της λειτουργίας των πολιτιστικών οργανισμών. Συμπερίληψη, κοινωνική συμμετοχή και ο ρόλος του κράτους».	https://alterthess.gr/mia-nea-politistiki-politiki-diakyveyma-gia-tin-aristera/ https://www.avgi.gr/tehnis/143935-i-tehni-o-politismos-kai-i-kybernistis-aristeras
The Inclusive Museum. Broadening the Role of Museums and	Χώρος: Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης	27 Νοεμβρίου 2015	Μέλος οργανωτικής	http://thecomuseum.org/wp-content/uploads/2020/09/5

<p>Cultural Institutions in Society.</p> <p>Διεθνές συνέδριο μουσειολογίας στο πρόγραμμα «The Co-Museum»</p>	<p>Συνδιοργάνωση: US Consulate, Thessaloniki, British Council, Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης</p>		<p>επιτροπής συνεδρίου</p> <p>Panel Discussion:</p> <p>Alexandros Baltzis, Vangelis Ioakimidis, Sophia Kaitatzi-Whitlock, George-Emmanuel Lazaridis, Maria Tsantsanoglou</p>	<p>dc876_5117d04f36884d3580f064acf77edcee.pdf</p>
<p>The Future is Now</p> <p>Διεθνές συνέδριο μουσειολογίας στο πρόγραμμα «The Co-Museum»</p>	<p>Χώρος: Μουσείο Βυζαντινού πολιτισμού</p> <p>Συνδιοργάνωση: US Consulate, Thessaloniki, British Council, Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης</p>	<p>5 Δεκεμβρίου 2014</p>	<p>Μέλος οργανωτικής επιτροπής συνεδρίου</p> <p>Moderator</p>	<p>http://thecomuseum.org/wp-content/uploads/2020/09/5dc876_f38546745cf74a568075548fac13dbf2.pdf</p>
<p>Συνάντηση στη Μονή Λαζαριστών με θέμα “Πολιτισμός, κρίση & βιωσιμότητα”</p>	<p>Φεστιβάλ Μονής Λαζαριστών</p> <p>Χώρος: Αίθουσα εκδηλώσεων Μονής Λαζαριστών (1ος όροφος παλαιού κτιρίου)</p>	<p>29 Νοεμβρίου 2014</p>	<p>Ομιλία με τίτλο «Συνέργειες, ευελιξία και δυναμικός σχεδιασμός».</p>	<p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/940.html Πρόγραμμα</p>
<p>«Ο αρχιτέκτονας Κωνσταντίν Μέλνικοφ και το περίπτερο της Θεσσαλονίκης» (διάλεξη στον κύκλο διαλέξεων για τον κονστρουκτιβιστή αρχιτέκτονα Κωνσταντίν Μέλνικοφ)</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Αρχιτεκτονικής Σούσεφ, Μόσχα</p>	<p>10 Δεκεμβρίου 2014</p>	<p>Διάλεξη με τίτλο «Ο αρχιτέκτονας Κωνσταντίν Μέλνικοφ και το περίπτερο της Θεσσαλονίκης»</p>	<p>https://k-melnikov.livejournal.com/category/история</p> <p>https://mobile.facebook.com/archmuseum/photos/pppbo.488647991230937/803685706356097/?type=3&source=43&rdc=1&rdr</p>

Διεθνής επιστημονική ημερίδα για την ζωή και το έργο των George Grosz και Solomon Nikritin	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Ινστιτούτο Γκέτε Θεσσαλονίκης	24 Σεπτεμβρίου 2014	Ομιλητές: Rosa von der Schulenburg, Ακαδημία Τεχνών Βερολίνου, Lubov Pshelkina, Πινακοθήκη Τρετιακόφ Μόσχας, Μαρία Τσαντσάνογλου, ΚΜΣΤ (τίτλος: «Γκρος-Νικρίτιν: Εκλεκτικές συγγένειες»), Lutz Becker, ιστορικός τέχνης, κινηματογραφιστής, Λονδίνο	https://www.greekstate-museum.com/kmst/press-room/article/901.html https://artplay.gr/ikastika/politikos-tromos-stin-evropi-tou-mesopolemou
Εργαστήριο «Μητροπολιτικές Εγκαταστάσεις Πολιτικής Επιτέλεσης»	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Βόλος	13 Μαρτίου 2014	Τίτλος ομιλίας: «Εγκαταστάσεις προπαγάνδας της κονστρουκτιβιστικής πρωτοπορίας»	http://www.arch.uth.gr/uploads/pages/707/files/MetPol_2014_03_13_Poster.pdf
Ημερίδα για το έργο της Ναυσικά Πάστρα	Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης	13 Μαΐου 2014	Τίτλος ομιλίας: «Το έργο της Ναυσικάς Πάστρα και ο γόνιμος διάλογος με τον κονστρουκτιβισμό»	https://www.culturenow.gr/hmerida-gia-to-ergo-ths-naysikas-pastra-sto-galliko-institoyto-thessalonikhs/
Παρουσίαση του βιβλίου της Ξανθίππης Χόπελ «28 + Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης»	Διεθνής Έκθεση Βιβλίου και εκδόσεις Ιανός.	10 Μαΐου 2014	Η κριτική αναδρομή του έργου της Ξανθίππης Χόπελ και η μουσειολογική προσφορά με ομιλήτριες την Μαρία Τσαντσάνογλου (ΚΜΣΤ) και την Τζένη Αδάμ-Βελένη (Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης).	http://www.kulturosupa.gr/art-book/xoipel-vivlio-3567/

<p>«14 μαθήματα για το 14».</p> <p>Η τέχνη από το μοντερνισμό στην εποχή της παγκοσμιοποίησης . Σύγχρονες τάσεις και ζητήματα.</p> <p>11.3 – 24.6.2014</p>	<p>Χώρος: Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης (Αποθήκη Β1, λιμάνι)</p>	<p>10 Ιουνίου 2014</p>	<p>Τίτλος εισήγησης:</p> <p>«Αγορά της τέχνης, μουσεία, συλλογές, διεθνείς διοργανώσεις».</p>	<p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/831.html</p>
<p>Διεθνές συνέδριο «Performance Art. Ethics in Action.»</p>	<p>Museum “Garage”, Μόσχα</p>	<p>13 Δεκεμβρίου 2013</p>	<p>Τίτλος ομιλίας: “Σχετικά με τις απαρχές της καλλιτεχνικής περφόρμανς στη Ρωσία των αρχών του 20^{ου} αιώνα».</p> <p>(ρωσ.)</p>	<p>https://www.youtube.com/watch?v=fs3pi389cDs</p>
<p>Ομιλία στο συνέδριο έναρξης της 7^η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης της Τασκένδης με γενικό τίτλο «Διαφορετικοί πολιτισμοί – Ένας κόσμος». Επίσης, μέλος της κριτικής επιτροπής.</p>	<p>7^η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Τασκένδης, Τασκένδη</p>	<p>23 Οκτωβρίου 2013</p>	<p>Noriko Yamamoto (Japan), Josephine Turalba (Philippines), Maria Tsantsanoglou (Greece) [θέμα: «Οι Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης μπορούν να λειτουργήσουν και ως δίκτυα συνεργασιών»] , Thomas Elsen (Germany), Marinika Babanazarova (Uzbekistan)</p>	<p>http://caravanserai.uz/allnews.php?id=1382211159</p>
<p>Ημερίδα για τα 100 χρόνια από τη γέννηση του Γ. Κωστάκη</p>	<p>Κρατική Πινακοθήκη Τρετιακόφ, Μόσχα</p>	<p>4 Ιουλίου 2013</p>	<p>Συμμετέχουν: Irina Lebedeva, A. Kostaki, N.</p>	<p>http://www.museum.ru/N50161</p>

			<p>Kostaki, Francisco Infante, I. Pronina, L. Pchelkina, N. Adaskina, L. Iovleva, M. Tsantsanoglo u – Τίτλος ομιλίας: «Γνωστά και άγνωστα (αποχαρακτη ρισμένα) σοβιετικά έγγραφα σχετικά με την εξαγωγή των έργων της συλλογής Κωστάκη από την ΕΣΣΔ στη Δύση.»</p>	<p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/586.html</p>
--	--	--	--	--

<p>Exhibition “Utopia Ltd.”</p> <p>Seminar.</p>	<p>Grad, London</p>	<p>20 Σεπτεμβρίου 2013</p>	<p>The exhibition opened with a seminar that brought together an international panel of experts in Russian art and design, chaired by Professor John Milner (Courtauld Institute of Art). Speakers included museum curators, such as Willem Jan Renders (Van Abbemuseum, Eindhoven) and Maria Tsantsanoglou (Costakis Collection, Thessaloniki), as well as academics such as Christina Lodder (University of Kent, Canterbury). Τίτλος ομιλίας: Tatlin’s Legend (eng.)</p>	<p>https://www.grad-london.com/whatson/utopia-ltd/</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=DSe08NQwCJY&t=1s</p>
<p>The Entrepreneurial Museum: Revenue and Capacity Building Strategies for Self- sustained Non-profit Institutions.</p> <p>Διεθνές συνέδριο μουσειολογίας στο πρόγραμμα «The Co-Museum»</p>	<p>Χώρος: Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης</p> <p>Συνδιοργάνωση: US Consulate, Thessaloniki, British Council, Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης</p>	<p>5 Νοεμβρίου 2012</p>	<p>Μέλος οργανωτικής επιτροπής συνεδρίου</p> <p>Ομιλητές: Ryan French, James Hackney, Fanis Varvoglis.</p> <p>Κριτικός σχολιασμός, συμπεράσματα: Μαρία Τσαντσάνογλου</p>	<p>http://thecomuseum.org/wp-content/uploads/2020/09/5dc876_8ef20088627f4563babad3d8556176fb.pdf</p>

Samkura: Περιπλάνηση Forum	Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης, Αποθήκη Β1 Λιμάνι	23 Οκτωβρίου 2012	Μαρία Τσαντσάνογλου: «Τα προγράμματα του ΚΜΣΤ με την Αρμενία και τη Γεωργία».	https://www.greekstatemuseum.com/kmst/files/document/SAMKUR_A_FORUM_GREEK.pdf
International Conference: “Utopia II. Russian Art and Culture 1930- 1989”	Courtauld Institute, London	25-26 Νοεμβρίου 2011	Τίτλος ομιλίας: “The Soviet Icarus. From the Dream of a Free Flight to the Nightmare of a Free Fall ” (eng.)	http://authenticationinart.org/pdf/literature/lectures-journal-2011.pdf
Διάλεξη στο πλαίσιο της έκθεσης «Το Σύμπαν της Ρωσικής Πρωτοπορίας. Τέχνη και Εξερεύνηση του Διαστήματος.»	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	2 Μαρτίου 2011	Τίτλος ομιλίας: «Δυστοπικές αποδράσεις και ουτοπικές εξερευνήσεις: το όραμα της κατάκτησης των ‘άλλων τόπων’ στη Ρωσία».	https://www.greekstatemuseum.com/kmst/activities/article/484.html
Συμπόσιο «Τέχνη-Επιστήμη- Σύμπαν».	Ίδρυμα Ευγενίδου σε συνεργασία με το ΕΕΤΕ, Αθήνα	8-9 Νοεμβρίου 2011	Ομιλητές: Διονύσης Σιμόπουλος, Μαρία Τσαντσάνογλου (επανάληψη ομιλίας 2.3.11: Το όραμα της Κατάκτησης των «άλλων τόπων» στην τέχνη της ρωσικής πρωτοπορίας), Κώστας Αλυσσανδράκης , Μιχάλης Παπαδάκης, Ευτήχης Μπιτσάκης,	https://www.tovima.gr/2011/11/06/culture/to-eikastiko-sympan-twn-rwsw-n-prwtoporwn-sto-idryma-eygenidou/ https://physicsgg.me/2011/11/07/τέχνη-επιστήμη-σύμπαν/

			Φιόντορ Γιουρτσίν.	
Διάλεξη με θέμα τη σχέση τέχνης και αρχιτεκτονικής στη Ρωσία Yuri Anvakumov και Μαρία Τσαντσάνογλου	ΚΜΣΤ και Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	22 Οκτωβρίου 2010	Τίτλος: «Ζωγράφοι και Αρχιτέκτονες μαζί στην οικοδόμηση της πόλης του μέλλοντος.»	https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/455.html
ΜΜΣΤ. Κύκλος διαλέξεων για τις ευρωπαϊκές πρωτοπορίες του 20 ^{ου} αιώνα.	Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	14 Απριλίου 2010	«Η ρωσική πρωτοπορία. Ιστορία – κινήματα – Αισθητική». Δίωρη διάλεξη.	Δεν υπάρχει ιστοσελίδα του ΜΜΣΤ εκείνης της περιόδου. Μπορώ να προσκομίσω βεβαίωση.
Αφιέρωμα στην Ελένη Βαροπούλου	Διεθνής Έκθεση Βιβλίου.	31 Μαΐου 2009	Το θέατρο ως συνθετικό έργο τέχνης, μια διαρκής αναζήτηση της Ελένης Βαροπούλου	Δεν υπάρχει αποτύπωμα στο ίντερνετ. Έχω στο αρχείο μου το σχέδιο της ομιλίας μου.
Διεθνές Συνέδριο «Ο ρωσικός κονστρουκτιβισμός και η αρχιτεκτονική κληρονομιά του 20 ^{ου} αιώνα. Αρχεία-Καταστροφές-Απειλές-Διατήρηση-Ανάδειξη».	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	20 Σεπτεμβρίου 2008	Οργάνωση Συνεδρίου. Εισαγωγή. Συντονισμός συζήτησης.	https://www.greekstatemuseum.com/kmst/activities/article/208.html
Διεπιστημονικό Συνέδριο λήξης 1 ^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης «Ετεροτοπίες»	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Αίθουσα Σεμιναρίων	22-23 Σεπτεμβρίου 2007	Μαρία Τσαντσάνογλου: «Γιατί Ετεροτοπίες; Προσεγγίσεις και ερμηνείες.»	http://thessalonikibiennale.gr/biennale1/actdetail.php?prg_id=5&ptype=1&lang=1 πρόγραμμα

	Αποθήκη Γ – Λιμάνι			
Στρογγυλό Τραπέζι Έναρξης 1 ^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης: “Εξελίσσοντας την Δυναμική”	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	23 Μαΐου 2007	Τίτλος ομιλίας: Παρουσίαση της 1 ^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης	http://thessalonikibiennale.gr/biennale1/newsdetail.php?lang=%27.\$lang.%27&nws_id=10
Επιστημονικό συμπόσιο Μυστικισμός και τέχνη· από τον θεοσοφισμό του 1900 στη «νέα εποχή»: εξάρσεις και επιβιώσεις.	Εταιρεία Σπουδών και Νεοελληνικού Πολιτισμού Χώρος: Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών	7-8 Δεκεμβρίου 2007	Τίτλος ομιλίας: «Μη αντικειμενικότητα και ρεαλισμός: δύο όροι του Καζιμίρ Μαλέβιτς με θεοσοφιστική καταγωγή».	http://docplayer.gr/7079806-Programma-ekdiloseon-ftthinoporohaimonas-2007-horos-ekdiloseon-amfitheatro-ethnikoy-idrymatos-ereynon-vas-konstantinoy-48-athina.html
Il Collezionismo in Russia da Pietro I all’ Unione Sovietica. Διεθνές Συνέδριο.	L’ Orientale Universita degli Studi, Νάπολι, Ιταλία	2-4 Φεβρουαρίου 2006	Τίτλος ομιλίας: «La Collezione George Costakis al Museo di Arte contemporanea di Salonicco».	https://www.arborsapieniae.com/allegati_articoli/indice_il_collezionismo_in_russia.pdf
Διάλεξη στο πλαίσιο κύκλου επιστημονικών διαλέξεων με αφορμή την έκθεση «Φως και Χρώμα στη Ρωσική Πρωτοπορία»	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	23 Νοεμβρίου 2005	Τίτλος διάλεξης: «Το φως: πρωτογενής ύλη της Ρωσικής Πρωτοπορίας».	https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/36.html
Διεθνές συνέδριο ρωσικής τέχνης, λογοτεχνίας, θεάτρου αφιερωμένο στα	Μουσείο Καλών Τεχνών, Οδησός.	1-4 Ιουνίου 2004	Τίτλος ομιλίας: «Η ανακατασκευ	Δεν υπάρχει διαδικτυακό αποτύπωμα. Εάν χρειάζεται, μπορώ να ζητήσω βεβαίωση.

100 χρόνια από τη γέννηση του Ρώσου φιλόλογου και ιστορικού τέχνης Νικολάι Χαρτζιέφ.			ή της έκθεσης 0,10» Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Συνεδρίου.	
Διεθνές Φόρουμ για την Σύγχρονη Τέχνη «Mobility and Utopia in the Arts». Αφιέρωμα στον Καύκασο.	ΚΣΤΘ, ΚΜΣΤ Αρολλονία-Στρασβούργο. Χώρος: ΑΠΘ	29 Νοεμβρίου – 1 Δεκεμβρίου 2002	Τίτλος ομιλίας: «Η «Φανταστική Ταβέρνα» και άλλες φουτουριστικές ιστορίες του Καυκάσου».	http://www.artbox.gr/forum-2002.html
Διεθνές Συνέδριο για την Τυπογραφία (2003) Και εκδήλωση «Η ρωσική πρωτοπορία και η τέχνη σήμερα» (2017)	Πανεπιστήμιο Μακεδονίας – Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Η ομιλία επαναλήφθηκε στις εκδηλώσεις του ΟΑΝΔΑ (κτίριο πρώην ΕΑΤ-ΕΣΑ) στις 25 Νοεμβρίου 2017	Μάιος 2003 και 25 Νοεμβρίου 2017	Τίτλος: Τυπογραφικοί Πειραματισμοί στην περίοδο της ρωσικής πρωτοπορίας	https://www.opanda.gr/index.php/draseis/1357-rosiki-protoporia-kai-i-texni-simera-sto-kentro-texnon-tou-dimou-athinaion
Διεθνές Συνέδριο «Η ρωσική πρωτοπορία (1910-1930): Ένα ανολοκλήρωτο σχέδιο».	Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών.	Δελφοί, 27-30 Μαρτίου 1996.	Τίτλος: «Η αισθητική της άρνησης. Μια απόπειρα ορισμού της ρωσικής πρωτοπορίας.	https://biblionet.gr/titleinfo/?titleid=173055&return_url
Στο πλαίσιο της έκθεσης «Ρωσική Πρωτοπορία 1910-1930. Η συλλογή Κωστάκη». Κύκλος διαλέξεων	Εθνική Πινακοθήκη	Μάρτιος 1996	«Ρωσική πρωτοπορία: ιστορική αναδρομή».	Δεν υπάρχει αποτύπωμα στο ίντερνετ από τις δραστηριότητες της Εθνικής Πινακοθήκης εκείνης της περιόδου. Είχα κληθεί να συμμετάσχω στον κύκλο διαλέξεων καθώς είχα εργαστεί στην έκθεση.

11ο Διεθνές Συνέδριο Διεθνούς Εταιρείας Σλαβολόγων	Πανεπιστήμιο Μπρατισλάβας, Σλοβακία International Congress of Slavists	30 Αυγούστου – 8 Σεπτεμβρίου 1993	Τίτλος: «Μετατόπιση: Ένα λανθάνον τέχνασμα της ρωσικής πρωτοπορίας» (rus.)	Δεν υπάρχει αποτύπωμα στο ίντερνετ. Έχω κρατήσει την δακτυλογραφημένη ☺ ομιλία και το υλικό που είχα διανεμίει στο ακροατήριο.
--	---	-----------------------------------	--	---

ΕΤΕΡΟΑΝΑΦΟΡΕΣ: Η μέτρηση μέσω Academia και Google Scholar δείχνει **92** παραπομπές και αναφορές (ελληνικές και διεθνείς) σε κείμενα και ομιλίες μου.

6. Γλωσσομάθεια

Γλώσσα	Επίπεδο γνώσης	Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας	Φορέας έκδοσης/Αρχή έκδοσης	Ημερομηνία έκδοσης
Ελληνική	Μητρική γλώσσα			
Αγγλική	Άριστα	Πτυχίο ΑΕΙ	Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας – ΦΣ ΑΠΘ (Επίσης: Πιστοποίηση επάρκειας διδασκαλίας αγγλικής γλώσσας Επίσης: Αμερικανικό Κολλέγιο Ανατόλια Certificate of English Proficiency)	11 Ιουνίου 1987
Ρωσική	Άριστα	Διδακτορική Διατριβή στη ρωσική γλώσσα	Πανεπιστήμιο Lomonosov, Μόσχα, 1993 (επίσης ολοκλήρωση σπουδών στο	Αναγνώριση ΔΙΚΑΤΣΑ αρ. πράξης 24/765, 9 Ιουνίου 1994.

			Ινστιτούτο Μελετών Χερσονήσου του Αίμου. Σχολή Βαλκανικών Γλωσσών και Ρωσικής Γλώσσας (1985-1988). Πτυχίο ρωσικής γλώσσας.	
Γαλλικά, Ιταλικά	Καλή γνώση			

B. Επαγγελματικά προσόντα

1. Επιμέλειες εκθέσεων

Τίτλος έκθεσης	Μουσείο/Φορέας διοργάνωσης	Ημερομηνία έκθεσης
«Ιχνηλάτες της Φύσης. Αλεξάνδρα Μαράτη-Άννα Βαδάκογλου, Αικατερίνη Γεγησιάν, Kiril Prashokov» (στο πλαίσιο της 8 ^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης https://www.momus.gr/exhibition/nature-tracers	MOMus-Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης	21.12.2022 – 21.05.2023
«Οργανική Τέχνη. Η πρωτοπορία στο Πέτρογκραντ.» https://www.momus.gr/exhibition/organic-art	MOMus-Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης	5.6.2022 – 21.5.2023
«Kazimir Malevich. Έργα από το Ίδρυμα Χαρτζιέφ»	MOMus-Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης, Ίδρυμα Χαρτζιέφ, Stedelijk	22.10.2021- 16.1.2022
“Μαρία Χουλάκη. After Avant-garde.”	MOMus	12.10.2019 – 16.10.2020
«Ανοιξιάτικοι Χείμαρροι». Αφίσες από την απεργία στο Χάρβαρντ. Άνοιξη 1969. Συλλογή Αλεξάνδρου Τζώνη και Liane Lefavre. https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/1356.html	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	26 Σεπτεμβρίου 2018 – 24 Φεβρουαρίου 2019
«Η Θέα από το παράθυρό μου». Εκδοχές της Οικίας στη ρωσική πρωτοπορία.	Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	30 Σεπτεμβρίου – 14

<p>Έκθεση στο παράλληλο πρόγραμμα της 6^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης με γενικό τίτλο «Φαντασιακές Εστίες».</p> <p>https://biennale6.thessalonikibiennale.gr/event/kmst_h_thea_apo_to_parathyromou</p>		<p>Ιανουαρίου 2017</p>
<p>“Relics to Eternity”. Γιώργος Κατσάγγελος. Ειδομένη 2015-16.</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/1239.html</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/1240.html</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης</p>	<p>31 Μαΐου – 9 Σεπτεμβρίου 2017</p>
<p>“Anatoly Shuravlev. Future Revisited.”</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/1228.html</p>	<p>Μουσείο Άλεξ Μυλωνά, Αθήνα</p>	<p>5-23 Απριλίου 2017</p>
<p>«Πέρα από την Κοινή Λογική». Έργα ρωσικής πρωτοπορίας του ΚΜΣΤ.</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/1084.html</p> <p>https://www.iefimerida.gr/news/248041/rosiki-protoporia-sto-makedoniko-moyseio-syghronis-tehniks-eikones</p>	<p>Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Θεσσαλονίκη</p>	<p>23 Ιανουαρίου – 26 Ιουνίου 2016</p>
<p>«Ο Καζιμίρ Μαλέβιτς και οι μαθητές του. 100 χρόνια από το Μαύρο Τετράγωνο. Έργα της Ρωσικής Πρωτοπορίας από τη Συλλογή Κωστάκη του ΚΜΣΤ».</p> <p>Έκθεση στο παράλληλο πρόγραμμα της 5^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης.</p> <p>https://www.athensvoice.gr/life/urban-culture/thessaloniki/97536_5i-mpienale-syghronis-tehniks-thessalonikis</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/990.html</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/911.html</p> <p>https://cityportal.gr/o-kazimir-malebits-kai-oi-mathhtes-toy-100-xronia-apo-to-mayro-tetragwno-erga-rwsikh-prwtoporias-apo-th-syllogh-kwstakh-toy-kmst-70018-237-7-0/</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης</p>	<p>19 Μαΐου – 14 Νοεμβρίου 2015</p>

<p>«Γυναίκες δημιουργοί στα χρόνια της Ρωσικής Πρωτοπορίας (1910-1930)»</p> <p>https://www.culturenow.gr/gynaikes-dhmiourgoy-sta-xronia-ths-rwsikhs-prwtoporias-ekthesh-apo-to-kratiko-moyseio-sygchronhs-texnhs/</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης</p>	<p>6 Μαρτίου - 25 Μαΐου 2014</p>
<p>«Samkura: Περιπλάνηση».</p> <p>Έργα καλλιτεχνών από την Αρμενία, τη Γεωργία, την Ελλάδα, την Ιρλανδία και την Πορτογαλία που συμμετείχαν σε πρόγραμμα ανταλλαγών που διοργανώθηκε από τα καλλιτεχνικά εργαστήρια “Cló Ceardlann na gCnoc” στην Ιρλανδία και υποστηρίζεται από το EACEA, τους εταίρους, το Culture Ireland και το Ealáin na Gaeltachta. Η έκθεση είναι αποτέλεσμα συνεργασίας του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης και του Cló.</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/658.html</p> <p>https://www.creativeeuropeireland.eu/culture/projects/case-studies/samkura</p> <p>https://www.newsbeast.gr/greece/arthro/456681/apolauste-tin-ekthesi-samkura-periplanisi</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης - Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης</p>	<p>23 Οκτωβρίου – 16 Δεκεμβρίου 2012</p>
<p>«Το Σύμπαν της Ρωσικής Πρωτοπορίας. Τέχνη και Εξερεύνηση του Διαστήματος 1900-1930».</p> <p>(μικρότερη έκδοχή της αρχικής έκθεσης, μεταφορά της έκθεσης από το Ίδρυμα Ευγενίδου)</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/610.html</p> <p>https://www.tovima.gr/2012/01/04/culture/i-rwsiki-prwtoporia-kai-to-diastrima-stin-patra/</p>	<p>Πολιτιστικός Οργανισμός Δήμου Πατρέων, Δημοτική Πινακοθήκη Πατρών</p>	<p>5 Ιανουαρίου – 5 Μαρτίου 2012</p>
<p>«Το Σύμπαν της Ρωσικής Πρωτοπορίας. Τέχνη και Εξερεύνηση του Διαστήματος 1900-1930».</p> <p>(μικρότερη έκδοχή της αρχικής έκθεσης με προσθήκη φωτογραφικού υλικού).</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/590.html</p> <p>https://www.tovima.gr/2011/11/06/culture/to-eikastiko-sympan-twn-rwswn-prwtoporwn-sto-idryma-eygenidou/</p>	<p>Ίδρυμα Ευγενίδου, Αθήνα σε συνεργασία με το ΚΜΣΤ</p>	<p>8 Νοεμβρίου - 31 Δεκεμβρίου 2011</p>

<p>«Επιλογές από τη συλλογή Κωστάκη του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης. Τα κινήματα της Ρωσικής Πρωτοπορίας (1900-1930)»</p> <p>Επανασχεδιασμός μόνιμης συλλογής. https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/562.html</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης</p>	<p>14 Ιουνίου-28 Αυγούστου 2011</p>
<p>Έκθεση στο πλαίσιο της 7^{ης} Μπιενάλε της Αρμενίας.</p> <p>Τίτλος: «Ανίσχυρα Μνημεία. Υπόθεση Πολκ». https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/436.html https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/436.html</p>	<p>Ακαδημία Τεχνών. Γκιουμρί. Αρμενία</p>	<p>10.9 – 10.10. 2010</p>
<p>“Sadok Sudei. Το Δόκανο των Δικαστών»</p> <p>Έργα των πρώτων χρόνων της Ρωσικής Πρωτοπορίας (1900-1915) απο τη Συλλογή Κωστάκη του ΚΜΣΤ με αφορμή τα 100 χρόνια από το πρώτο μανιφέστο της ρωσικής Πρωτοπορίας. https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/365.html</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης</p>	<p>19 Φεβρουαρίου – 13 Μαΐου 2010</p>
<p>Έκθεση φωτογραφίας του Γιώργου Κατσάγγελου «Kum Kari» στο φεστιβάλ εικαστικών τεχνών Artisterium, Τιφλίδα</p> <p>http://artisterium.org/cgcca/A09_W.pdf</p> <p>σελ. 76</p>	<p>Υπουργείο Πολιτισμού Γεωργίας</p> <p>Κέντρο Πολιτισμού Caravansarai, Τιφλίδα.</p> <p>Artisterium</p>	<p>8-15 Οκτωβρίου 2009</p>
<p>«Πέντε Εποχές της Ρωσικής Πρωτοπορίας.»</p> <p>https://cycladic.gr/page/pente-epoches-tis-rosikis-protoporias# https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/168.html</p>	<p>Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, Αθήνα σε συνεργασία με το ΚΜΣΤ</p>	<p>14 Μαΐου – 20 Οκτωβρίου 2008</p>
<p>Ρωσική Πρωτοπορία: Αντικειμενικό-Μη αντικειμενικό. https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/65.html</p>	<p>ΚΜΣΤ</p>	<p>24 Οκτωβρίου-30 Νοεμβρίου 2007</p>

<p>Διαδρομές της Ρωσικής Πρωτοπορίας: έργα από τη Συλλογή Κωστάκη του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/27.html</p>	<p>Αρχαιολογικό Μουσείο Καβάλας</p>	<p>10.2 – 11.3 2007</p>
<p>«Εναλλακτική Σοβιετική Τέχνη. 1956-1988».</p> <p>Η τέχνη μετά τον Στάλιν.</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/32.html</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης-Μονή Λαζαριστών και Αποθήκη Β1 – Λιμάνι Θεσσαλονίκης (δύο χώροι ταυτόχρονα)</p>	<p>7 Ιουνίου – 3 Σεπτεμβρίου 2006</p>
<p>«Τέχνη και Κινηματογράφος ή Κινούμενες Εικόνες»</p> <p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης σε συνεργασία με το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/34.html</p>	<p>ΚΜΣΤ. Χώρος: Αποθήκη Β1 – Λιμάνι Θεσσαλονίκης</p>	<p>18 Νοεμβρίου – 11 Δεκεμβρίου 2005</p>
<p>Πρόγραμμα εικαστικών ανταλλαγών Caravansarai, Τιφλίδα</p> <p>Υπουργείο Πολιτισμού Γεωργίας</p> <p>Επιλογή και επιμέλεια έκθεσης 8 καλλιτεχνών από την Ελλάδα (κατάλογος)</p>	<p>Caravansarai, Τιφλίδα</p>	<p>Οκτώβριος 2005</p>
<p>Livres d' artistes – ρωσική πρωτοπορία. Έκθεση βιβλίων προσωπικής βιβλιοθήκης</p> <p>https://www.rizospastis.gr/story.do?id=2805391</p>	<p>Βιβλιοπωλείο Ευρυπίδης, Χαλάνδρι.</p>	<p>23.2. – 23.4.2005</p>
<p>Έκθεση «ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ» (με υλικό από το ΕΙΠ, το Μουσείο Μπενάκη, το Μουσείο Ακρόπολης κ.ά.)</p> <p>http://www.museum.ru/N7582</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Αρχιτεκτονικής Μόσχας</p> <p>Σε συνεργασία με το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού</p>	<p>10 Απριλίου – 1 Μαΐου 2002</p>
<p>Έκθεση «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ». Ευανθία Τσαντίλα. Αλέξης Δάλλας. Richard Whitlock.</p> <p>https://russianartarchive.net/ru/catalogue/document/E2477</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Αρχιτεκτονικής Μόσχας</p>	<p>4 Μαΐου 2001 – 4 Ιουνίου 2001</p>

http://www.museum.ru/N4798 https://www.in.gr/2001/05/03/culture/egkainiazetai-tin-paraskeyi-sti-mosxa-ekthesi-me-erga-ellinwn-kallitexnwn		
<p>Έκθεση «Κόκκινη Πλατεία – Λευκός Πύργος: Open Sea». Ρώσοι καλλιτέχνες στη Θεσσαλονίκη. https://www.youtube.com/watch?v=x5B2EQpfKEk</p> <p>άρθρο για την έκθεση στα ρωσικά http://moscowartmagazine.com/issue/86/article/1899</p>	<p>Στο πλαίσιο των Δημητρίων. Με την υποστήριξη του Γαλλικού Ινστιτούτου. Αποθήκη Β, Λιμάνι και πλοίο Volgo-Balt.</p>	<p>14.10.2000 – 15.11.2000</p>

2. Συνεπιμέλειες εκθέσεων

Τίτλος έκθεσης	Μουσείο/Φορέας διοργάνωσης	Ημερομηνία έκθεσης
<p>«Chryssa. Light Negative Positive.»</p> <p>Επιμέλεια: Γιάννης Μπόλης, Μαρία Τσαντσάνογλου</p> <p>https://www.momus.gr/exhibition/chryssa-mam</p>	<p>MOMus-Μουσείο Άλεξ Μυλωνά</p>	<p>14.10.2022 – 29.01.2023</p>
<p>William Kentridge: Notes towards a Model Opera, Συντονισμός και Οργάνωση σε συνεργασία με το Kentridge Studio και την Διεύθυνση Πολιτισμού του Δήμου Θεσσαλονίκης.</p>	<p>Φεστιβάλ Δημητρίων σε συνεργασία με το MOMus. Αποθήκη Γ' Λιμάνι</p>	<p>3-16 Οκτωβρίου 2021</p>
<p>«Ivan Kliun. Transcendental landscapes, flying sculptures, light spheres - Ιβάν Κλιουν. Υπερβατικά Τοπία, Ιπτάμενα Γλυπτά, Φωτεινές Σφαίρες.»</p> <p>Πρώτη διεθνής έκθεση για τον Ιβάν Κλιουν.</p> <p>Κεντρική επιμελήτρια: Μαρία Τσαντσάνογλου</p> <p>Συνεπιμέλεια: Αγγελική Χαριστού</p> <p>https://www.momus.gr/exhibition/kliun</p>	<p>MOMus-Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης-Συλλογή Κωστάκη</p>	<p>2 Ιουλίου 2021 – 18 Ιανουαρίου 2022</p>

<p>«Visualizing humanity – Climate Crisis»</p> <p>Διαδικτυακή έκθεση της επιμελητικής ομάδας του MOMus.</p> <p>https://www.emst.gr/en/exhibitions-en/visualizing-humanity</p> <p>https://res.momus.gr/el/network-of-contemporary-culture-museums-gr</p>	<p>Online έκθεση σε συνεργασία μεταξύ MOMus, ΕΜΣΤ και Εθνική Πινακοθήκη (Δίκτυο Μουσείων Σύγχρονου Πολιτισμού)</p>	<p>Μάιος 2020</p>
<p>«Liubov Popova. Φόρμα. Χρώμα. Χώρος / Form. Color. Space»</p> <p>Επιμέλεια: Μαρία Τσαντσάνογλου, Andrei Sarabianov, Kristina Krasnyanskaya</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/1401.html</p> <p>https://www.lifo.gr/culture/eikastika/axizei-na-deite-mono-ena-pragmasti-thessaloniki-tora-einai-i-spania-ekthesi-tis</p>	<p>MOMus-Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης-Συλλογή Κωστάκη</p>	<p>11/10/2019 - 1/03/2020</p>
<p>Μέλος της επιμελητικής ομάδας της 7ης Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης με τίτλο «Στάση»</p> <p>12.10.2019 – 16.02.2020</p> <p>https://www.momus.gr/news/thessaloniki_biennale_7</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/1404.html</p>	<p>MOMus – όλοι οι χώροι</p>	<p>12.10.2019 – 16.10.2020</p>
<p>Έκθεση: «Θεσσαλονίκη. Συλλογή Κωστάκη. Restart».</p> <p>Η έκθεση εγκαινιάζει τον εξαιρετικά ανανεωμένο μουσειολογικά και αρχιτεκτονικά εκθεσιακό χώρο του κτηρίου της Μονής Λαζαριστών, επαναπαρουσιάζοντας τη συλλογή Κωστάκη.</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/1345.html</p> <p>http://restart.greekstatemuseum.com/greek</p> <p>Επιμέλεια: Natalia Avtonomova, Alla Lukanova, Μαρία Τσαντσάνογλου</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης – Μονή Λαζαριστών</p>	<p>29 Ιουνίου-16 Σεπτεμβρίου 2018</p>
<p>Έκθεση «Ira Waldron. Interstices. / Ίρα Βαλντρόν. Διάκενα.»</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/1335.html</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/1327.html</p>	<p>Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης.</p>	<p>8 Μαΐου – 24 Ιουνίου 2018</p>

<p>Επιμέλεια: Μαρία Τσαντσάνογλου Συνεπιμέλεια: Ειρήνη Παπακωνσταντίνου</p>		
<p>Έκθεση: «Dreaming the Future. Russian Avant-garde Art and Design» https://www.sakipsabancimuzesi.org/en/page/exhibitions/russian-avant-garde-dreaming-future-through-art-and-design https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/1370.html</p> <p>Co-curated by Dr. Nazan Ölçer and Dr. Maria Tsantsanoglou</p>	<p>Sabancı University Sakıp Sabancı Museum, Istanbul</p>	<p>18 Οκτωβρίου 2018 – 17 Απριλίου 2019</p>
<p>REVOLUTION IN ART. Πολυμεσική έκθεση. Κεντρική Ιδέα: Έλλη Χρυσίδου. Έρευνα-επιμέλεια: Μαρία Τσαντσάνογλου https://www.youtube.com/watch?v=TVMSIDcM0oY https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/1290.html</p>	<p>52 Δημήτρια, ΔΕΘ Περίπτερο 2</p>	<p>1 Οκτωβρίου – 3 Δεκεμβρίου 2017</p>
<p>«Το Σώμα – Η Ψυχή – Ο Τόπος. Σύγχρονοι Έλληνες Καλλιτέχνες» Έκθεση στο Εθνικό Μουσείο Τεχνών της Κίνας στο πλαίσιο της 7ης Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης του Πεκίνου. Συνεπιμέλεια: Μαρία Τσαντσάνογλου, Συναγώ Τσιάρρα https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/1279.html</p>	<p>Εθνικό Μουσείο Τεχνών της Κίνας, Πεκίνο</p>	<p>24 Σεπτεμβρίου - 15 Οκτωβρίου 2017</p>
<p>6^η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης. Συνεπιμελήτρια κεντρικού προγράμματος «Φαντασιακές Εστίες / Imagined Homes» https://biennale6.thessalonikibiennale.gr/thessaloniki_biennale_6/organisation_and_production</p>	<p>ΚΜΣΤ</p>	<p>30 Σεπτεμβρίου 2017-14 Ιανουαρίου 2018</p>
<p>«Anatoly Shuravlev. Future Revisited. Μέρος 2. Η μυθολογία του καλλιτέχνη.» https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/1243.html Επιμέλεια: Μαρία Τσαντσάνογλου, Θούλη Μισιρλόγλου</p>	<p>Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης</p>	<p>7 Ιουνίου – 23 Ιουλίου 2017</p>
<p>Εικαστική Έκθεση με τίτλο «Η τυπογραφία ως καλλιτεχνική πράξη» και διαλέξεις από τη διευθύντρια του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης Μαρία Τσαντσάνογλου και την επιμελήτρια</p>	<p>Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού</p>	<p>7-11 Σεπτεμβρίου 2016</p>

<p>συνεργάτη του Μουσείου Ειρήνη Παπακωνσταντίνου. Επιλογή 30 livres d' artistes Ελλήνων καλλιτεχνών από την έκθεση του ΚΜΣΤ (βλ. παρακάτω)</p> <p>https://www.culturenow.gr/h-ellada-timwmenh-xwra-sth-diethnh-ekthesh-vivlioy-mosxas/</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Διεθνής Έκθεση Βιβλίου Μόσχας. Χώρος: VDNKh, Μόσχα</p>	
<p>Έκθεση με τίτλο «Η τυπογραφία ως καλλιτεχνική πράξη»</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/1100.html</p> <p>https://www.elculture.gr/blog/η-τυπογραφία-ως-καλλιτεχνική-πράξη/</p> <p>Επιμέλεια: Μαρία Τσαντσάνογλου-Διευθύντρια ΚΜΣΤ Συραγώ Τσιάρα-Διευθύντρια ΚΣΤΘ</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης – Μονή Λαζαριστών</p>	<p>12 Απριλίου – 3 Σεπτεμβρίου 2016</p>
<p>Έκθεση «Nikita Alexeen. Πλατωνικός Έρως.»</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/1000.html</p> <p>Επιμέλεια: Μαρία Τσαντσάνογλου, Γιάννης Μπόλης</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης – Μονή Λαζαριστών</p>	<p>19 Μαΐου – 24 Ιουνίου 2015</p>
<p>Έκθεση «Avanguardia Russa. Capolavori dalla Collezione Costakis».</p> <p>Επιμέλεια: Μαρία Τσαντσάνογλου, Αγγελική Χαριστού</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/906.html</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=ηjvbxW_9110</p>	<p>Palazzo Chiabrese, Torino</p>	<p>3 Οκτωβρίου 2014 - 15 Φεβρουαρίου 2015</p>
<p>Έκθεση «Avanguardia Russa. Capolavori dalla Collezione Costakis».</p> <p>(μεταφορά της έκθεσης που παρουσιάστηκε στο Τορίνο όμως με εντελώς νέο επιμελητικό και μουσειολογικό σχεδιασμό).</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/977.html</p> <p>Επιμέλεια: Μαρία Τσαντσάνογλου, Αγγελική Χαριστού</p>	<p>Villa Manin, Passariano - Βενετία</p>	<p>5 Μαρτίου – 28 Ιουνίου 2015</p>

<p>Έκθεση</p> <p>«ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ – ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΙ. Έκθεση του διδακτικού - καλλιτεχνικού προσωπικού του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.»</p> <p>Ομαδική επιμέλεια: Δόμνα Γούναρη, Αρετή Λεοπούλου, Θεοδωρής Μάρκογλου, Γιάννης Μπόλης, Άννα Μυκονιάτη, Ειρήνη Παπακωνσταντίνου, Μαρία Τσαντσάνογλου, Συραγώ Τσιάρα</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/963.html</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης – Μονή Λαζαριστών</p>	<p>5 Φεβρουαρίου - 9 Μαΐου 2015</p>
<p>Έκθεση: «Σολομών Νικρίτιν-Τζορτζ Γκρος. Πολιτικός Τρόμος & Κοινωνική Παρακμή στην Ευρώπη του Μεσοπολέμου» Σχέδια & Χαρακτικά.</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/874.html</p> <p>https://artplay.gr/ikastika/politikos-tromos-stin-evropi-tou-mesopolemou</p> <p>Επιμέλεια: Lutz Becker, Μαρία Τσαντσάνογλου</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης – Μονή Λαζαριστών</p>	<p>4 Ιουνίου – 27 Σεπτεμβρίου 2014</p>
<p>Έκθεση «Η συλλογή Κωστάκη και η Ρωσική Πρωτοπορία. 100 χρόνια από τη γέννηση του συλλέκτη».</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/716.html</p> <p>Επιμέλεια: Μαρία Τσαντσάνογλου, Αγγελική Χαριστού</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης - Μονή Λαζαριστών</p>	<p>5 Απριλίου – 23 Φεβρουαρίου 2014</p>
<p>Έκθεση «Γκούσταβ Κλούτσις. Η Δυναμική Πόλη»</p> <p>Στην έκθεση παρουσιάζονται προσχέδια της «Δυναμικής Πόλης», το ίδιο το έργο καθώς και έργα των Ελ Λισίτσκι, Λιουμπόβ Ποπόβα, Ιβάν Κλιουν και Αντονίνα Σοφρόνοβα που ακολουθούν παρόμοιο ιδεολογικό περιεχόμενο και τεχνικός. Παρουσιάζονται ακόμα δύο τρισδιάστατα έργα των Designers United: το Dynamic City / Generation 2 και το Dynamic City / Generation 3 σε συνεργασία με τον designer Axel Reemoeller. Οι κατασκευές αυτές αναπτύσσουν έναν δημιουργικό διάλογο με την «Δυναμική Πόλη» του Γκούσταβ Κλούτσις και μελετούν τα υλικά και την σύγχρονη σχέση των ανθρώπων με αυτά μεταφέροντας εκ νέου τον προβληματισμό για την πόλη του μέλλοντος με αφετηρία τα σημερινά τεχνολογικά δεδομένα.</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/660.html</p> <p>Επιμέλεια: Μαρία Τσαντσάνογλου, Αγγελική Χαριστού</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης - Μονή Λαζαριστών</p>	<p>22 Νοεμβρίου 2012-13 Μαρτίου 2013</p>

<p>Έκθεση «Τα κινήματα της ρωσικής πρωτοπορίας - Έργα από τη συλλογή Κωστάκη. Αφιέρωμα στην Πρωτοπορία της Πετρούπολης» https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/620.html</p> <p>Επιμέλεια: Μαρία Τσαντσάνογλου – Αγγελική Χαριστού</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης - Μονή Λαζαριστών</p>	<p>25 Απριλίου - 2 Σεπτεμβρίου 2012</p>
<p>“Literati. Yuri Albert, Andrei Filippov, Konstantin Zvezdochetov”.</p> <p>Επιμέλεια: Maria Tsantsanoglou, Vladimir Levashov, Anastasia Dokuchaeva</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/598.html</p>	<p>Stella Art Foundation και Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης</p>	<p>4 Δεκεμβρίου 2011 – 5 Φεβρουαρίου 2012</p>

<p>«Το Σύμπαν της Ρωσικής Πρωτοπορίας: Τέχνη και Εξερεύνηση του Διαστήματος, 1900-1930»</p> <p><u>Επιμελητές:</u> John Bowlt / Nicoletta Misler / Μαρία Τσαντσάνογλου</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/458.html</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης</p> <p>Σε συνεργασία με το Fundació Marcelino Botín.</p> <p>Μεταφορά της έκθεσης με διαφορετική επιμελητική προσέγγιση και ορισμένη διαφοροποίηση έργων και αρχείου.</p>	<p>10 Δεκεμβρίου-27 Μαρτίου 2011</p>
<p>Έκθεση «Τα κινήματα της Ρωσικής Πρωτοπορίας - Έργα από τη συλλογή Κωστάκη. Αφιέρωμα στην Πρωτοπορία της Πετρούπολης»</p> <p>Επιμέλεια: Μαρία Τσαντσάνογλου, Αγγελική Χαριστού</p> <p>https://www.culturenow.gr/ta-kinimata-tis-rwsikis-prwtoporias-erga-apo-ti-sullogi-kwstaki-afierwma-stin-prwtoporia-tis-petroupolis/</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/615.html</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης</p>	<p>25 Απριλίου – 2 Σεπτεμβρίου 2012</p>
<p>Έκθεση «Building the Revolution. Soviet Art and Architecture».</p> <p>Επιμέλεια: Maryanne Stevens, Μαρία Τσαντσάνογλου</p> <p>(Η έκθεση, αρχική παραγωγή του ΚΜΣΤ, περιόδευσε στη Μαδρίτη, τη Βαρκελώνη, το Λονδίνο και το Βερολίνο)</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/files/document/Building%20the%20Revolution%20final%20%20press%20release%20.pdf</p> <p>(Η έκθεση, αρχική παραγωγή του ΚΜΣΤ, περιόδευσε στη Μαδρίτη, τη Βαρκελώνη, το Λονδίνο και το Βερολίνο)</p>	<p>Martin Gropius Bau, Berlin</p>	<p>9 Απριλίου-9 Ιουλίου 2012</p>

<p>Έκθεση «Building the Revolution. Soviet Art and Architecture».</p> <p>Επιμέλεια: Maryanne Stevens, Μαρία Τσαντσάνογλου</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/files/document/Building%20the%20Revolution%20final%20%20press%20release%20.pdf</p> <p>https://www.artlyst.com/whats-on-archive/building-the-revolution-soviet-art-and-architecture-19151935-royal-academy-of-arts/</p> <p>(Η έκθεση, αρχική παραγωγή του ΚΜΣΤ, περιόδευσε στη Μαδρίτη, τη Βαρκελώνη, το Λονδίνο και το Βερολίνο)</p>	<p>Royal Academy of Arts, London</p>	<p>29 Οκτωβρίου 2011 – 22 Ιανουαρίου 2012</p>
<p>Έκθεση «Building the Revolution. Soviet Art and Architecture».</p> <p>Επιμέλεια: Maryanne Stevens, Μαρία Τσαντσάνογλου</p> <p>https://prensa.fundacionlacaixa.org/wp-content/uploads/2019/09/19074.pdf</p> <p>(Η έκθεση, αρχική παραγωγή του ΚΜΣΤ, περιόδευσε στη Μαδρίτη, τη Βαρκελώνη, το Λονδίνο και το Βερολίνο)</p>	<p>Caixaforum. Centre Cultural de l'obra Social "La Caixa", Μαδρίτη</p>	<p>24 Μαΐου - 18 Σεπτεμβρίου 2011</p>
<p>Έκθεση «Building the Revolution. Soviet Art and Architecture».</p> <p>https://prensa.fundacionlacaixa.org/wp-content/uploads/2019/09/17562.pdf</p> <p>Επιμέλεια: Maryanne Stevens, Μαρία Τσαντσάνογλου</p> <p>(Η έκθεση, αρχική παραγωγή του ΚΜΣΤ, περιόδευσε στη Μαδρίτη, τη Βαρκελώνη, το Λονδίνο και το Βερολίνο)</p>	<p>Fundacion La Caixa, Βαρκελώνη</p>	<p>4 Φεβρουαρίου-17 Απριλίου 2011</p>
<p>Έκθεση «El cosmos de la vanguardia rusa: Arte y Exploración Espacial, 1900-1930».</p> <p>Επιμέλεια: John Bowlt, Nicoletta Misler, Μαρία Τσαντσάνογλου</p>	<p>Fundación Botín - Centro Botín, Santander, Ισπανία</p>	<p>29 Ιουνίου 1910 – 19 Σεπτεμβρίου 2010</p>

<p>https://www.arteinformato.com/agenda/f/el-cosmos-de-la-vanguardia-rusa-arte-y-exploracion-espacial-1900-1930-31401</p>		
<p>Rodchenko and Popova: Defining Constructivism (Ορίζοντας τον Κονστρουκτιβισμό). Μεταφορά της έκθεσης από την Tate Modern με νέες προσθήκες έργων από τη συλλογή Κωστάκη.</p> <p>Επιμελητές: Margarita Turitsyn & Vicente Todoli / Συνεπιμελήτριες για την έκθεση στο ΚΜΣΤ: Μαρία Τσαντσάνογλου, Αγγελική Χαριστού.</p> <p>https://www.e-flux.com/announcements/37975/rodchenko-popova/</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης</p>	<p>24 Ιουνίου – 20 Σεπτεμβρίου 2009</p>
<p>Αιχμάλωτοι στο Μπαχτσισαράι (Ελλάδα, Ρωσία, Τουρκία, Ουκρανία).</p> <p>Επιμελήτρια της ελληνικής συμμετοχής (Αλεξίου, Χρυσίδου, Βενετόπουλος, Whitlock) και συνεπιμελήτρια των Beral Madra (Τουρκία), Olga Lopukhova (Ρωσία) και Oleg Baichev (Ουκρανία)</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/215.html</p> <p>https://mmoma.ru/exhibitions/specialprojects/plenennye_bahchisaraem/</p> <p>https://girlsawthesea.net/nenvar/bahcesaray_poster.pdf</p>	<p>Moscow Museum of Contemporary Art & Bakhchisarai Historical-Cultural Resort (Κριμαία)</p>	<p>25.9 – 25.10.2008</p>
<p>«Lost Vanguard Found: Σύνθεση τέχνης και αρχιτεκτονικής στη Ρωσία (1915-1935)».</p> <p>Ιδέα έκθεσης: Μαρία Τσαντσάνογλου Επιμέλεια: Ηρακλής Παπαϊωάννου, David Sarkisyan, Μαρία Τσαντσάνογλου</p> <p>Σε συνεργασία με τον φωτογράφο Richard Pare. https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/70.html</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης σε συνεργασία με το Κρατικό Μουσείο Αρχιτεκτονικής Μόσχας και το ΜΦΘ</p>	<p>9 Μαΐου – 10 Οκτωβρίου 2008</p>
<p>«Τρεις Λετονοί της Ρωσικής Πρωτοπορίας. Αλεξάντρ Ντρέβιν, Γκούσταβ Κλούτσις, Κάρλ Ιόγκανσον».</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/134.html</p> <p>https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/28.html</p> <p>Επιμέλεια: Μαρία Τσαντσάνογλου, Συραγώ Τσιάρα</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης-Μονή Λαζαριστών</p>	<p>7 Φεβρουαρίου – 30 Μαρτίου 2007</p>

<p>1^η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης «Ετεροτοπίες». Σχεδιασμός-Οργάνωση-Συντονισμός: Μαρία Τσαντσάνογλου (με τον Γ. Τσάρα)</p> <p>07. 1st Biennale CONTENTS</p>	<p>ΚΜΣΤ σε συνεργασία με 25 φορείς σε 26 χώρους</p>	<p>21 Μαΐου έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2007</p>
<p>1^η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης «Ετεροτοπίες». Συνεπιμελήτρια κεντρικού προγράμματος με την Catherine David και το Jan-Erik Lundstrom. https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/25.html</p>	<p>ΚΜΣΤ σε συνεργασία με 25 φορείς σε 26 χώρους</p>	<p>21 Μαΐου έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2007</p>
<p>“Licht und Fabre in der Russischen Avantgarde. Die Sammlung Costakis aus dem Staatlichen Museum fur Zeitgenossische Kunst, Thessaloniki.”</p> <p>Miltiades Papanikolaou, Professor of Art History at the Aristotle University in Thessaloniki and Director of the State Museum of Contemporary Art in Thessaloniki (SMCA) is the principal curator of the exhibition, in collaboration with an international committee of experts: John E. Bowlt, Charlotte Douglas, Nicoletta Mislser and Maria Tsantsanoglou, who is also responsible for the coordination. https://www.berlinerfestspiele.de/en/berliner-festspiele/programm/bfs-gesamtprogramm/programmdetail_440.html</p>	<p>Martin Gropius Bau, Berlin</p>	<p>3 Νοεμβρίου 2004 – 10 Ιανουαρίου 2005</p>
<p>Gyumri 5th International Biennale Chief Curator: Arpine Tokmajyan Curator of Greek artists’ exhibition: Maria Tsantsanoglou</p>	<p>Gyumri Biennale, Armenia</p>	<p>2-16 Αυγούστου 2006</p>
<p>“Licht und Fabre in der Russischen Avantgarde. Die Sammlung Costakis aus dem Staatlichen Museum fur Zeitgenossische Kunst, Thessaloniki.”</p> <p>Miltiades Papanikolaou, Professor of Art History at the Aristotle University in Thessaloniki and Director of the State Museum of Contemporary Art in Thessaloniki (SMCA) is the principal curator of the exhibition, in collaboration with an international committee of experts: John E. Bowlt, Charlotte Douglas, Nicoletta Mislser and Maria Tsantsanoglou, who is also responsible for the coordination. https://www.berlinerfestspiele.de/en/berliner-festspiele/programm/bfs-gesamtprogramm/programmdetail_440.html</p> <p>https://www.derstandard.at/story/1955610/russische--avantgarde-im-mumok</p>	<p>MUMOK Vienna</p> <p>(η έκθεση είχε διαφορετική μουσειολογική μελέτη και στήσιμο)</p>	<p>18 Φεβρουαρίου – 29 Μαΐου 2005</p>

<p>“Φως και Χρώμα στη Ρωσική Πρωτοπορία.”</p> <p>Miltiades Papanikolaou, Professor of Art History at the Aristotle University in Thessaloniki and Director of the State Museum of Contemporary Art in Thessaloniki (SMCA) is the principal curator of the exhibition, in collaboration with an international committee of experts: John E. Bowlt, Charlotte Douglas, Nicoletta Misler and Maria Tsantsanoglou, who is also responsible for the coordination. https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/36.html</p>	<p>ΚΜΣΤ Θεσσαλονίκη</p> <p>(η έκθεση είχε διαφορετική μουσειολογική μελέτη και στήσιμο)</p>	<p>17 Ιουλίου – 30 Σεπτεμβρίου 2005</p>
<p>«Φωτεινές Σφαίρες - Σκοτεινοί Σταθμοί. Η τέχνη του Solomon Nikritin (1898-1965)».</p> <p>Πρώτη διεθνής έκθεση για τον Solomon Nikritin. https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/43.html</p> <p>Επιμέλεια έκθεσης από διεθνή επιστημονική επιτροπή αποτελούμενη από τους John Bowlt, Nicoletta Misler, Natalia Adaskina και Μαρία Τσαντσάνογλου.</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης-Μονή Λαζαριστών</p>	<p>31 Ιανουαρίου-30 Μαρτίου 2004</p>
<p>«Τέχνη + Ουτοπία»</p> <p>Επιμέλεια έκθεσης: Μαρία Τσαντσάνογλου, Γιάννης Μπόλης</p>	<p>Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης – Αποθήκη Β1, Λιμάνι</p>	<p>Ιούνιος 2003 - 31 Δεκεμβρίου 2003</p>

3. Βοήθεια σε επιμέλεια έκθεσης

Τίτλος έκθεσης	Μουσείο/Φορέας διοργάνωσης	Ημερομηνία έκθεσης	Τρόπος συνεισφοράς
«Η Κατάκτηση του Αέρα»	Les Abbatoirs, Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	14 Μαρτίου – 29 Ιουνίου 2003	Α) Συντονισμός έκθεσης, Β) επιμέλεια κειμένων καταλόγου (μαζί με Γ. Μπόλη) Γ) συμμετοχή στην ομάδα εκπαιδευτικών προγραμμάτων
«Ρωσική Πρωτοπορία 1910-1930. Η συλλογή Κωστάκης», Επιμέλεια Άννας Καφέτση.	Εθνική Πινακοθήκη, Αθήνα	6 Δεκεμβρίου 1995 -8	Βοηθός επιμελήτρια και υπεύθυνη τεκμηρίωσης

https://www.lemoni.gr/bookshop/?TitleID=174244		Απριλίου 1996	έργων της έκθεσης.
11. Costakis National Gallery			

4. Λοιπές εκδηλώσεις

Τύπος εκδήλωσης	Φορέας διοργάνωσης	Τόπος/χρόνος διεξαγωγής	Είδος συμμετοχής
Meeting of South-East Europe Ministers of Culture and Representatives of Cultural Institutions	Διοργάνωση: ΥΠΠΟΑ Χώρος: Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης	7 Μαΐου 2019	Οργανωτική ομάδα, συμμετοχή στο directors' programme με την συμμετοχή διευθυντών μουσείων των χωρών της ΝΑ Ευρώπης https://www.culture.gov.gr/el/service/SitePages/view.aspx?ilD=3946
La collection Costakis et l' Avant-garde Russe. Επιλογή προβολών εικόνων.	Centre Culturel Hellenique	18 Ιανουαρίου 2019 Centre Sprituel et Culturel Orthodoxe Russe, Paris	Επιλογή και επιμέλεια προβολών εικόνων ταυτόχρονα με το ρεσιτάλ πιάνου του διακεκριμένου πιανίστα Βασίλη Βαρβαρέσου https://france.mid.ru/fr/presse/sur-la-soire-russo-grecque-la-collection-costakis-et-l-avant-garde-russe-le-18-janvier-2019/
Museums as agents of change. Diversity, Accessibility and Inclusion Πρόγραμμα Μουσειολογίας The Co-Museum	Οργάνωση: Αμερικανικό Προξενείο, British Council, ΚΜΣΤ	Χώρος: Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης 1 Δεκεμβρίου 2017	https://thecomuseum.org/museums-as-agents-of-change%E2%80%8B/ Οργανωτική ομάδα και moderator.
Οργάνωση κύκλου μαθημάτων	Κρατικό Μουσείο	16 Απριλίου – 4 Ιουνίου 2013	Οργάνωση κύκλου επτά δίωρων μαθημάτων για τη ρωσική πρωτοπορία και διεξαγωγή δύο

για τη ρωσική πρωτοπορία και διαλέξεις	Σύγχρονης Τέχνης		ΕΚ ΤΩΝ ΕΠΤΑ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ. https://www.archaiologia.gr/blog/2013/04/09/επτά-μαθήματα-για-τη-ρωσική-πρωτοπορία/ https://cityportal.gr/h-rwsikh-prwtoporia-epta-mathhmata-sto-kmst-48049-237-7-0/
Η Ελλάδα συναντά τη Ρωσική Πρωτοπορία. Μουσική και Εικόνα.	Μέγαρο Μουσικής Αθηνών Sani Festival	9 Μαΐου 2017 20 Αυγούστου 2021	https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/1232.html Με άξονα την περίφημη συλλογή Κωστάκη του ΚΜΣΤ, η συναυλία συνδυάζει το μουσικό μέρος με προβολές εικόνων από τα έργα της συλλογής, την εποχή και τον συλλέκτη. Transcription Ensemble: Γιώργος Κανδυλίδης, βιολί Χρήστος Γρίμπας, βιολοντσέλο Νίκος Ζαφρανάς, πιάνο - Καλλιτεχνική επιμέλεια εικαστικού υλικού βίντεο: Μαρία Τσαντσάνογλου http://ftp.artandlife.gr/halkidiki/events/ena_taksidi_sti_moyssiki_kai_tis_eikastikes_texnes_sto_lofo_tis_sanis
Σεμινάριο	Utopiana.am Πρόγραμμα «Visiting Archives» Erevan, Armenia	28 Ιουνίου – 7 Ιουλίου 2009	Σεμινάριο - παρουσίαση του έργου «Kum Kari: η Γειτονιά των Οικονομικών Μεταναστών» του εικαστικού φωτογράφου και καθηγητή της Σχολής Καλών Τεχνών του ΑΠΘ Γιώργου Κατσάγγελου που έγινε σε συνεργασία με την Μαρία Τσαντσάνογλου, Διευθύντρια του ΚΜΣΤ. https://www.greekstatemuseum.com/kmst/pressroom/article/314.html
China-Europa Forum. Πρόγραμμα: “Artistic Creation and the Art Market”.	China-Europa Forum. Section Culture and Arts. ΚΜΣΤ	13-14 Μαρτίου 2009	http://www.china-europa-forum.net/rubrique232.html Οργάνωση – συντονισμός του workshop. Introduction speech.
Οργάνωση ελληνικής καλλιτεχνικής συμμετοχής (συνολικά συμμετείχαν 11 καλλιτέχνες	Μπιενάλε της Αρμενίας (Gyumri)	2006-2008	Επιλογή καλλιτεχνών και οργάνωση αποστολής ελληνικής συμμετοχής στο Gyumri (Biennale of Armenia). Στο πλαίσιο των συμμετοχών δημιουργήθηκε και η ταινία Sevan Boys που ξεκίνησε το 2006 και ολοκληρώθηκε το 2008 από την Λίζη Καλλιγά και την Αικατερίνη Γεγησιάν.

από την Ελλάδα).			https://vimeo.com/426905640 https://www.danaestratou.com/web/about-me/ https://gegisian.com/portfolio/sevan-boys/ https://www.greekstatemuseum.com/kmst/exhibitions/article/436.html
Εκπαίδευση ως National trainer (εθνική εκπαιδευτρια) μεταξύ 60 εκπροσώπων ευρωπαϊκών μουσείων στο πρόγραμμα «Collections' Mobility – Lending for Europe» της Ε.Ε. Εξειδίκευση στα θέματα του state indemnity (κρατική εγγύηση) και immunity from seizure (ασυλία από κατάσχεση).	Ε.Ε. – Μαδρίτη (εκπαιδευόμενη) Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού (εκπαιδευτρια, βεβαίωση Υπουργείου)	31.5-1.6 2010 29-30 Σεπτεμβρίου 2011	Εκπαιδευτρια (trainer) στο σεμινάριο κινητικότητας συλλογών που διοργάνωσε το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού για τα ελληνικά δημόσια και εποπτευόμενα μουσεία.
Οργάνωση ελληνικής καλλιτεχνικής συμμετοχής (συνολικά συμμετείχαν 7 καλλιτέχνες από την Ελλάδα).	Μπιενάλε της Τασκένδης	2007 και 2013	Επιλογή καλλιτεχνών και οργάνωση αποστολής ελληνικής συμμετοχής στην Τασκένδη (Tashkent Biennial). http://ledapapac.weebly.com/uploads/9/8/5/5/9855731/bio_leda_papaconstantinou.gr.pdf Η εγκατάσταση της Λήδας Παπακωνσταντίνου βραβεύτηκε από την Κριτική Επιτροπή της Μπιενάλε.
Μέλος της κριτικής επιτροπής για τα βραβεία της Μπιενάλε της Τασκένδης	Μπιενάλε της Τασκένδης	2013	http://www.kultura.uz/view_2_r_347.html Μτφ τελευταίας παραγράφου: «Πρόεδρος της κριτικής επιτροπής είναι ο Πρόεδρος της Cité de Art, κ. Jean Yves Langlet (Γαλλία), μέλη της κριτικής επιτροπής είναι ο Διδάκτωρ Ιστορίας της Τέχνης, Διευθυντής του Ινστιτούτου Αρχιτεκτονικής και Τέχνης του Αζερμπαϊτζάν Ε. Salamatzade, η Διευθύντρια του Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης της Ελλάδας Μ. Τσαντσάνογλου, ο Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Συνδικάτων καλλιτεχνών Μ. Φατουκούλιν, ο

			πρύτανης της Λετονικής Ακαδημίας Τεχνών Α. Ναούμοφ, ο επιμελητής τέχνης Τ. Έλσεν, η διευθύντρια του Κρατικού Μουσείου Τεχνών Σαβίτσκι, Μ. Βαβανάζαρονα. Τα 3 καλύτερα έργα της Μπιενάλε θα βραβευτούν και θα δοθούν τιμητικές διακρίσεις.»
Μάθημα στο Τμήμα Σλαβικών Σπουδών	University of Southern California, Λος Άντζελες	Μάιος 2010	Μετά από πρόσκληση του καθηγητή John Bowlit δίδαξα ένα τρίωρο μάθημα για τον «Daniil Kharms και τον κύκλο του – η ομάδα Oberiu» (μπορώ να προσκομίσω βεβαίωση)
Διεύθυνση της 2 ^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης.	ΚΜΣΤ	24.05 - 27.09.2009	https://biennale2.thessalonikibiennale.gr/credits.php?lang=el Επιλογή και πρόσκληση επιμελητριών (Bisi Silva, Gabriela Salgado, Συραγώ Τσιάρα), <u>γενικός σχεδιασμός και οργανωτικός συντονισμός της 2^{ης} Μπιενάλε.</u>
Ανοικτό Πανεπιστήμιο Δήμου Θεσσαλονίκης	Δήμος Θεσσαλονίκης	2012-2013	Μέλος ομάδας εργασίας Ανοικτού Πανεπιστημίου. Οργάνωση προγράμματος διαλέξεων με τίτλο «Η Θεσσαλονίκη μέσα από τα μουσεία της». https://www.thessalonikipress.gr/h-thessaloniki-mesa-apo-ta-mousia-tis-2os-kiklos-sto-anoichto-panepistimio/ https://www.thestival.gr/eidiseis/paideia/83450-22i-thessaloniki-mesa-apo-ta-moyseia-tis22-xekina-o-deyteros-kyklos-mathimaton-toy-anoichtoy-panepistimioy/ και ομιλία παρουσίασης του ΚΜΣΤ
Ανοικτό Πανεπιστήμιο Δήμου Θεσσαλονίκης	Δήμος Θεσσαλονίκης	2018-2019	Επιστημονική υπεύθυνη σε συνεργασία με τον Γιώργο Κατσάγγελο του προγράμματος διαλέξεων με τίτλο «Φωτογραφία, βίντεο, νέα μέσα και η διαμόρφωση μιας νέας αισθητικής» και πρώτη διάλεξη με θέμα την φωτογραφία ως εικαστικό μέσο. https://www.makthes.gr/archizoyn-oi-eggrafes-gia-ta-cheimerina-mathimata-toy-anoichtoy-panepistimioy-ston-dimo-thessalonikis-161741
Μπορίς Παστερνάκ. «Δόκτωρ Ζιβάγκο»	Εκδόσεις «Ποταμός»	Πρώτη έκδοση 2005	Μετάφραση του μυθιστορήματος και των ποιημάτων και σχολιασμός https://el.wikipedia.org/wiki/Δόκτωρ_Ζιβάγκο https://www.kathimerini.gr/culture/178836/o-doktor-zivagko-sta-ellinika-47-chronia-meta/

Κατάλογος «Φωτεινές σφαίρες – Σκοτεινοί σταθμοί. Η τέχνη του Σολομών Νικρίτιν (1896 – 1967)»	ΚΜΣΤ- Συλλογή Κωστάκη	Ιανουάριος 2004	Μετάφραση στα ελληνικά όλων των ρωσικών θεωρητικών κειμένων για τον κατάλογο
Κατάλογος «Τέχνη + Ουτοπία»,	ΚΜΣΤ - Συλλογή Κωστάκη, Θεσσαλονίκη	Ιούνιος 2003	Μετάφραση και επιμέλεια στα ελληνικά 10 θεωρητικών κειμένων για τη ρωσική πρωτοπορία.
Μιχαήλ Μπουλγκάκοφ, «Η Φυγή»	Εκδόσεις ΚΘΒΕ	Ιανουάριος 2002	Μετάφραση και σχολιασμός του θεατρικού έργου.
«Φάκελος Χαρμς», (βιβλίο) με τα κείμενα της ομώνυμης θεατρικής παράστασης στο Δημοτικό Θέατρο Σταυρούπολης.	εκδόσεις Νεφέλη	Μάιος 2002	Μετάφραση και σχολιασμός των κειμένων από τα ρωσικά στα ελληνικά.
Αντόν Τσέχοφ. «Ο βυσσινόκηπος», για το θέατρο Σφενδόνη.	Θέατρο Σφενδόνη	Άνοιξη 2001	Μετάφραση του θεατρικού έργου από τα ρωσικά στα ελληνικά.
Τέσσερα παιδικά διηγήματα του Δανιήλ Χαρμς για την παράσταση του Δημοτικού Θεάτρου Σταυρούπολης με τίτλο «Ο καθηγητής Τρούμποτσκιν».	Δημοτικό Θέατρο Σταυρούπολης	2001	Μετάφραση στα ελληνικά.

«Οι δαιμονισμένοι», θεατρική παραλλαγή του ομώνυμου μυθιστορήματος του Φ. Ντοστογιέφσκι για την παράσταση του θεάτρου “Μαγι” της Αγίας Πετρούπολης.	6 ^ο φεστιβάλ της Ένωσης Θεάτρων Ευρώπης, Θεσσαλονίκη	Χειμώνας 1997	Μετάφραση του θεατρικού έργου στα ελληνικά.
«Gaudeamus» του Σεργκέι Καλέντιν για την παράσταση του θεάτρου “Μαγι” της Αγίας Πετρούπολης	6 ^ο φεστιβάλ της Ένωσης Θεάτρων Ευρώπης, Θεσσαλονίκη	Χειμώνας 1997	Μετάφραση του θεατρικού έργου στα ελληνικά.
Αντρέι Βοζνεσένσκι. Ποιήματα.	Έκδοση ΟΠΠΘ (αυτοτελής έκδοση), Θεσσαλονίκη – Πολιτιστική Πρωτεύουσα	Ιούνιος 1997	Μετάφραση ποιημάτων, εισαγωγή, ερμηνευτικές σημειώσεις.
Λέων Τολστόι, «Ο Αλιόσα το Τσουκάλι.»	Εφημερίδα «Τα Νέα» και περιοδικό «Εκηβόλος»	1996	Μετάφραση στα ελληνικά. Το διήγημα είναι ενταγμένο στην διδακτική ύλη της Β΄ Λυκείου (Νεότερη ευρωπαϊκή λογοτεχνία – Ανθολόγιο μεταφράσεων)
Αντόν Τσέχοφ, «Οι τρεις αδελφές», για την παράσταση της Πειραματικής Σκηνής της Τέχνης. Έκδοση.	Πειραματική Σκηνής της Τέχνης, Θεσσαλονίκη	Χειμώνας 1996	Μετάφραση του θεατρικού έργου στα ελληνικά.
Κατάλογος «Ρωσική Πρωτοπορία, 1910-1930. Η	Εθνική Πινακοθήκη.	Δεκέμβριος 1995	Μετάφραση στα ελληνικά και σχολιασμός 10 θεωρητικών κειμένων για τη ρωσική πρωτοπορία.

συλλογή Κωστάκη (β' τόμος).			
Αντόν Τσέχοφ, Η ψυχούλα. Λέων Τολστόι, Υστερόγραφο.	Εκδόσεις «Το ροδακίό» (αυτοτελής έκδοση).	1995	Μετάφραση στα ελληνικά, εισαγωγή και ερμηνευτικές σημειώσεις
Συμμετοχή στο πρόγραμμα Ψηφιοποίησης και Τεκμηρίωσης «Κοινωνία της Πληροφορίας» ΥΠΠΟ – Ε.Ε. για το ΚΜΣΤ	ΥΠΠΟ - ΚΜΣΤ	2004-2006	Ομάδα εργασίας.
Συναυλία της σοπράνο Μαρίνα Ποπλάφσκαγια (α' βραβείο Μαρία Κάλλας 2005) και της πιανίστριας Ελεονώρα Μπέκοβα.	ΚΘΒΕ (Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών), Όπερα Θεσσαλονίκης	20 Δεκεμβρίου 2005	Διοργάνωση της συναυλίας. https://www.greekstatemuseum.com/kmst/activities/article/154.html
Ντοκιμαντέρ των Γιώργου Παπακωσταντίνου – Γιώργου Ζέρβα με τίτλο «Όταν ο Σαγκάλ κόστιζε όσο ένα κιλό πατάτες» (πρώτο βραβείο ντοκιμαντέρ στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, 1996)	Κινηματογραφική παραγωγή	1996	Καλλιτεχνική σύμβουλος

Τρεις παραστάσεις έργων του Δανιήλ Χαρμς για την περίοδο της ρωσικής πρωτοπορίας.	Δημοτικό Θέατρο Σταυρούπολης.	2001-2002	Σύμβουλος δραματουργίας
---	-------------------------------	-----------	-------------------------

Λοιποί Τίτλοι και δράσεις (ΦΕΚ, αποφάσεις, βεβαιώσεις)	Δραστηριότητα από συμμετοχές σε Επιτροπές και Συμβούλια:
- Τακτικό μέλος του Κρατικού Συμβουλίου Μουσείων του Υπουργείου Πολιτισμού (2016 έως σήμερα)	
- Μέλος της Επιτροπής Φεστιβάλ Δημητρίων από το 2020 έως σήμερα, Δήμος Θεσσαλονίκης	

- Μέλος της επιτροπής του Υπουργείου Πολιτισμού για την αξιολόγηση και επιλογή της ελληνικής συμμετοχής στην Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης της Βενετίας, 2011, 2015, 2021
- Μέλος της επιτροπής μεταφράσεων Ελλάδας – Ρωσίας του ΥΠΠΟΑ (2018 έως σήμερα)
- Μέλος της επιτροπής για το Έτος Ιστορίας Ελλάδας – Ρωσίας ΥΠΕΞ (ως εκπρόσωπος του ΥΠΠΟΑ) 2020 έως σήμερα
- Μέλος κριτικής επιτροπής, Film Forward International Competition Jury – Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης 2020 (διαδικτυακή διοργάνωση)
- Μέλος της Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης Δήμου Θεσσαλονίκης, 2018 έως σήμερα
- Μέλος της νομοπαρασκευαστικής ομάδας για την σύσταση του Μητροπολιτικού Οργανισμού Μουσείων Εικαστικών Τεχνών Θεσσαλονίκης (MOMus) εκ μέρους του ΚΜΣΤ (2016-2018)
- Μέλος της διεθνούς κριτικής επιτροπής για την επιλογή των κρατικών ρωσικών εικαστικών βραβείων (ρωσικό Υπουργείο Πολιτισμού, βραβείο Innoatsia 2009-2010 και βραβείο Kandinsky 2013, 2014, 2015, 2016)
- Ύπατη Αρμοστεία για τους πρόσφυγες. Εθελόντρια υποστήριξης (από το 2016)

- Μέλος της επιστημονικής επιτροπής για την διοργάνωση του κύκλου μαθημάτων του Ανοικτού Πανεπιστημίου του Δήμου Θεσ/νίκης 2011, 2012 και 2018. Δημοτική απόφαση.
- Μέλος της Επιτροπής για το Πολιτιστικό Έτος Ελλάδας – Ρωσίας (2011-2014). Υπουργική Απόφαση.
- Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής (για θέματα εικαστικών τεχνών) της εφημερίδας «Books' Journal» από την ίδρυση έως τώρα.
- Μέλος του Board of Advisors της εικαστικής πλατφόρμας Vital Space (από το 2010)
- Μέλος της διεθνούς ομάδας για την προστασία της αρχιτεκτονικής του κονστρουκτιβισμού στη μνήμη του David Sarkisyan (www.david-memory.com)
- Μέλος της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής του Υπουργείου Πολιτισμού για την κατάρτιση του νόμου περί κρατικής εγγύησης (2009-2010). Υπουργική Απόφαση.
- Μέλος της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής του Υπουργείου Πολιτισμού για την κατάρτιση του νόμου περί εγγύησης ασυλίας από κατάσχεση (2009-2010). Υπουργική Απόφαση.
- Μέλος της διεθνούς κρατικής επιτροπής για την απονομή των βραβείων της διεθνούς μπιενάλε μικρογραφίας, Kulturni centar G. Milanovac, Σερβία (2009-2010)
- Επίτιμη διδάκτωρ ιστορίας της τέχνης της Κρατικής Ακαδημίας Τεχνών της Τασκένδης (από το 2007) για την επιστημονική ενασχόληση με την τέχνη της Κεντρικής Ασίας (δίπλωμα)
- Αναπληρωματικό μέλος του Κρατικού Συμβουλίου Μουσείων (2007-2010), Υπουργική απόφαση, ΦΕΚ
- Αναπληρωματικό μέλος του Κρατικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων (2007-2008). Υπουργική απόφαση, ΦΕΚ.
- Μέλος της μεικτής επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για τις Εικαστικές Παρεμβάσεις σε Εκπαιδευτικούς Χώρους (2007-9)
- Μέλος της AICA – Hellas (από το 2005)
- Μέλος της εκδοτικής επιτροπής της πανεπιστημιακής επετηρίδας «Kafedra» του Πανεπιστημίου Λομονόσοφ της Μόσχας (από το 1998)
- Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Υπουργείου Πολιτισμού για την παραλαβή και αγορά της συλλογής Κωστάκη (1997-2000)
- Μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Σλαβικών Μελετών και της Διεθνούς Εταιρείας Σλαβολόγων (από το 1993)

5. Επαγγελματική εμπειρία

Φορέας απασχόλησης	Θέση απασχόλησης	Περιγραφή καθηκόντων	Διάρκεια απασχόλησης	Τρόπος απόδειξης απασχόλησης
Μητροπολιτικός Οργανισμός Μουσείων Εικαστικών Τεχνών Θεσσαλονίκης (ΜΟΜus)	Αν. Γενική Διευθύντρια	Οργάνωση, επίβλεψη, συντονισμός διοικητικής και οικονομικής λειτουργίας του ΜΟΜus, σύγκληση καλλιτεχνικής επιτροπής, προγραμματισμός, έλεγχος καλής λειτουργίας προγραμμάτων, επίλυση διοικητικών προβλημάτων, διαχείριση κρίσεων, εξεύρεση χορηγιών, επαφή και συνεργασία με μουσεία της Ελλάδας και του εξωτερικού, εισηγήτρια στο ΔΣ, επικοινωνία με το προσωπικό.	Νοέμβριος 2018 - σήμερα	Βάσει του Ν 4572/2018
ΜΟΜus – Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης – Συλλογή Κωστάκη	Διευθύντρια	Κατάρτιση, οργάνωση, επίβλεψη, συντονισμός καλλιτεχνικής, εκπαιδευτικής, ερευνητικής λειτουργίας, διαχείριση και ανάδειξη συλλογών και αρχείων, εμπλουτισμός	Νοέμβριος 2018 – σήμερα	Βάσει του Ν 4572/2018 και ΦΕΚ 1200/ΥΟΔΔ/27-12-2022

		συλλογών και αρχείων, διαχείριση κρίσεων, εξεύρευση χορηγιών.		
Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Διευθύντρια	Οργάνωση, επίβλεψη, συντονισμός καλλιτεχνικής, διοικητικής και οικονομικής λειτουργίας του ΚΜΣΤ, κατάρτιση, καλλιτεχνικού προγραμματισμού, έλεγχος καλής λειτουργίας καλλιτεχνικών, εκπαιδευτικών, ερευνητικών, χρηματοδοτικών προγραμμάτων, επίλυση διοικητικών προβλημάτων, διαχείριση κρίσεων, εξεύρευση χορηγιών, εμπλουτισμός συλλογών, επαφή και συνεργασία με μουσεία της Ελλάδας και του εξωτερικού, εισηγήτρια στο ΔΣ, επικοινωνία με το προσωπικό.	Α) Σεπτέμβριος 2006 – Ιανουάριος 2007 (υπόλοιπο θητείας προηγούμενου διευθυντή) Β) Ιανουάριος 2007- Ιανουάριος 2011 Γ) Απρίλιος 2012-Απρίλιος 2016 Δ) Απρίλιος 2016- Νοέμβριος 2018	Υπουργικές αποφάσεις διορισμού (Υπουργείο Πολιτισμού)
Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Επιμελήτρια της συλλογής και αρχείου Κωστάκη	Ανάδειξη συλλογών, εισηγήσεις καλλιτεχνικού προγραμματισμού στη διεύθυνση του ΚΜΣΤ, επιμέλεια εκθέσεων και	Ιαν. 2002 - Σεπτ. 2006	Απόσπαση από Υπουργείο Τύπου και ΜΜΕ στο Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Υπουργική απόφαση

		καταλόγων, ξεναγήσεις, επικοινωνία με μουσεία της Ελλάδας και του εξωτερικού.		
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών, Ανατολικών Σπουδών Μεταπτυχιακό πρόγραμμα	Διδάσκουσα ως εξωτερική συνεργάτιδα στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα Π.Μ.Σ στην Ιστορία, Ανθρωπολογία & Πολιτισμός στην Ανατολική & Νοτιοανατολική Ευρώπη	<u>«Τέχνη, κουλτούρα και πολιτική στην Ανατολική και ΝΑ Ευρώπη» (ΥΕ)</u> Το μάθημα επικεντρώνεται στο πεδίο σύζευξης της πολιτικής και της τέχνης. Παρακολουθεί τα πολιτικά ρεύματα σε συνάρτηση με τον τρόπο με τον οποίο η τέχνη προσέλαβε τις πολιτικές εξελίξεις εντός και εκτός των εθνικών συνόρων. Ταυτόχρονα εξετάζεται το πολιτικό πλαίσιο και οι κοινωνικές και φιλοσοφικές προϋποθέσεις που οδήγησαν στην εμφάνιση βασικών αισθητικών κατευθύνσεων. Το μάθημά μου αναφέρεται στη σχέση τέχνης και πολιτικής στη Ρωσία (19 ^{ος} -20 ^{ος} αι.)	2014 έως σήμερα	http://mahac-bsos.uom.gr/prosopiko/ <u>«Τέχνη, κουλτούρα και πολιτική στην Ανατολική και ΝΑ Ευρώπη» (ΥΕ)</u> Σύμβαση με Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε.
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών, Ανατολικών Σπουδών	Διδάσκουσα στη βαθμίδα της επίκουρης καθηγήτριας	Εισαγωγή στην ρωσική τέχνη. Ρωσική πολιτισμική ιστορία 20 ^{ου} αι. Προπτυχιακά μαθήματα	Από Σεπτέμβριο 2003 έως Ιούνιο 2012	Βάσει Ν 407/80
ΕΚΠΑ – Τμήμα Ρωσικών Σπουδών	Διδάσκουσα στη βαθμίδα	Εισαγωγή στη ρωσική πρωτοπορία	2 εξάμηνα (χειμερινό)	Βάσει Ν 407/80

	της επίκουρης καθηγήτριας	Προπτυχιακό	2011-12 – εαρινό 2012)	
ΑΠΘ – Σχολή Καλών Τεχνών, Τμήμα Θεάτρου	Διδάσκουσα στη βαθμίδα της επίκουρης καθηγήτριας	Ιστορία της Τέχνης, 19 ^{ος} -20 ^{ος} αι. Προπτυχιακό	2 εξάμηνα (χειμερινό 2011-12 – εαρινό 2012)	Βάσει Ν 407/80
Πανεπιστήμιο Λομονόσοφ, Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών, Τομέας Ελληνικών Σπουδών	Διδάσκουσα	Ιστορία ελληνικής τέχνης 18 ^{ος} -20 ^{ος} αι. Προπτυχιακό	1 Σεπτεμβρίου 1996 - 31 Δεκεμβρίου 2001	Πρόσκληση κοσμητείας. Υπάρχει βεβαίωση.
Ελληνική Πρεσβεία Μόσχας	Μόνιμη δημόσια υπάλληλος ΠΕ 2 Ακολουθών και Συμβούλων Τύπου (διπλωματική ιδιότητα)	Παρακολούθηση και καθημερινή αναφορά θεμάτων ελληνικού ενδιαφέροντος, συνεντεύξεις Τύπου ΥΠΕΞ, μεταφράσεις και διερμηνείες, οργάνωση ελληνικών αποστολών, συμμετοχή σε αποστολές στις περιοχές ευθύνης (Ρωσία, Λευκορωσία, Κεντρική Ασία) ειδική ευθύνη για τα θέματα πολιτιστικής συνεργασίας Ελλάδας-Ρωσίας	Σεπτέμβριος 1994- Ιανουάριος 2002	ΦΕΚ Υπουργείου Εσωτερικών για την μετατροπή της σχέσης ΙΔΑΧ σε σχέση μονίμου υπαλλήλου Δ.Δ.
Ελληνική Πρεσβεία Μόσχας	Επιστημονική συνεργάτιδα στο Γραφείο Τύπου	Παρακολούθηση θεμάτων ελληνικού ενδιαφέροντος, μεταφράσεις και διερμηνείες, οργάνωση ελληνικών αποστολών,	Ιαν. 1990- Σεπτέμβριος 1994	Μίσθωση έργου Επιτόπιο προσωπικό Διοικητική θέση.

		ενασχόληση με θέματα πολιτιστικών συνεργασιών Ελλάδας-Ρωσίας		
Καθηγήτρια αγγλικών	Μαθήματα σε παιδιά και ενήλικες	Ιδιαίτερα μαθήματα και διδασκαλία στο φροντιστήριο Κορωναίου (Πανόραμα Θεσσαλονίκης)	1984-1988	Ωρομίσθια.

Βραβεύσεις	Υποτροφίες
-------------------	-------------------

Πλήρης υποτροφία μεταπτυχιακών σπουδών Υπουργείου Παιδείας ΕΣΣΔ (1988-1992).
Πλήρης υποτροφία μεταπτυχιακών σπουδών Υπουργείου Παιδείας Ρωσίας (1992-1993).
Υποτροφία Fulbright για το ταξίδι, την διαμονή και παρακολούθηση του σεμιναρίου στο King Baudouin Foundation, Νέα Υόρκη με θέμα "Museums' development and fundraising strategies" (Μάιος 2013).
Βραβείο «Καλύτερο Μουσείο της Χρονιάς» με αφορμή την επιμέλεια της έκθεσης «Restart. Costakis Collection. Thessaloniki» από την The Art Newspaper. Δεκέμβριος 2018.
Βραβείο (συλλογικό) AICA-Hellas. MOMus-Καλύτερος μουσειακός οργανισμός στην Ελλάδα 2022.

Γ. Λοιπά προσόντα

1. Επικοινωνιακές δεξιότητες

Οι επικοινωνιακές μου δεξιότητες καλλιεργούνται από την περίοδο 1990-2001 όπου εργαζόμουν ως επιστημονική συνεργάτιδα και εν συνεχεία ως ακόλουθος για θέματα Τύπου παρακολουθώντας και τις πολιτιστικές συνεργασίες στο Γραφείο Τύπου της Ελληνικής Πρεσβείας της Μόσχας. Στο πλαίσιο αυτό παρακολούθησα και ειδικά σεμινάρια για θέματα επικοινωνίας, διαπραγματεύσεων, διαχείρισης κρίσεων και δημοσίων σχέσεων (Υπουργείο Τύπου και ΜΜΕ, Ζάππειο 1997, 1998). Ωστόσο οι δεξιότητες αυτές αναπτύχθηκαν σταδιακά μέσα από τις συνεργασίες στο μουσείο, την εποπτεία του γραφείου δημοσίων σχέσεων, την εμπύχωση για συνεργατικότητα και την διασφάλιση των καλών εργασιακών σχέσεων καθώς πιστεύω πολύ στην δύναμη της ομάδας και στο γεγονός ότι το μουσείο είναι μια συλλογική υπόθεση. Ασφαλώς οι επικοινωνιακές δεξιότητες αναπτύχθηκαν και μέσα από τις πάρα πολλές συνεργασίες με ανθρώπους και φορείς της Ελλάδας και του εξωτερικού. Ένα από τα

αποτελέσματα των επικοινωνιακών αυτών δεξιοτήτων είναι και η δημιουργία του Ομίλου Υποστηρικτών του Μουσείου Μοντέρνας Τέχνης με τα μέλη του οποίου είχα και έχω προσωπική επαφή προκειμένου να πεισθούν ότι οι δωρεές τους θα συμβάλουν σε διεθνούς κύρους πολιτιστικά γεγονότα.

2. Ικανότητα διοίκησης έργου και δράσεων

Έχω εμπειρία περίπου 30 χρόνων σε θέματα διοίκησης και είναι μια από τις σταθερές αρμοδιότητές μου. Η προσεκτική οργάνωση και ο συντονισμός ομάδων εργασίας είναι βασικό ζητούμενο για την επιτυχή διοίκηση ενός μεγάλου οργανισμού όπως το Μουσείο. Ειδικότερες γνώσεις των κανονισμών προμηθειών, των κανονισμών λειτουργίας προσωπικού, η εποπτεία του εσωτερικού κανονισμού, του οργανογράμματος και των ποικίλων γραφειοκρατικών και νομικών θεμάτων είναι απαραίτητες για την εύρυθμη διοικητική λειτουργία. Επίσης η γνώση και συμμετοχή σε επιτροπές διαγωνισμών για υπηρεσίες και προμήθειες, για ευρωπαϊκά και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Αποτελεσματικό ρόλο στην διοίκηση παίζει και ο ήπιος χαρακτήρας, το αίσθημα δικαίου στην ανάθεση εργασίας και στην αξιολόγηση, η έμπνευση, η ειλικρίνεια και η οικοδόμηση κλίματος εμπιστοσύνης με τους συνεργάτες καθώς η επιμονή και η υπομονή στο θέμα διαχείρισης κρίσεων. Αυτά είναι προσόντα που θεωρώ ότι έχω καλλιεργήσει μέσα από την τριβή μου με το έργο της μουσειακής διοίκησης. Σημαντική εμπειρία θεωρώ και την συμμετοχή μου σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, όπως στην επιτροπή του ΥΠΠΟΑ για τον νόμο περί κρατικής εγγύησης και ασυλίας από κατάσχεση (2013) και τον ιδρυτικό νόμο του ΜΟΜus για τον οποίο δούλεψα από την πρώτη στιγμή στον στενό πυρήνα της ομάδας εργασίας.

3. Ικανότητα σχεδιασμού καινοτόμων στρατηγικών

Μόνο ενδεικτικά αναφέρω ότι στον σχεδιασμό καινοτόμων στρατηγικών που είχαν έμπρακτο αποτέλεσμα στο Μουσείο είναι α) η δημιουργία Κλειστού Ομίλου Υποστηρικτών, β) η σύλληψη και ο σχεδιασμός του Διεθνούς Κέντρου για την Μελέτη του μοντερνισμού και της πρωτοπορίας, η οργάνωση των πωλητηρίων και η στενή συνεργασία με δημιουργικές βιομηχανίες και καλλιτέχνες και την παραγωγή πρωτότυπων αντικειμένων υψηλής αισθητικής. Επίσης, οι συνεργασίες με τα πανεπιστήμια και τα ιδρύματα, η επαφή με το κοινό, η σταθερή προσπάθεια συμπερίληψης κοινωνικών ομάδων και η καλλιέργεια της συναισθησίας στους τρόπους πρόσληψης της τέχνης.

4. Συνέργειες με ημεδαπούς ή αλλοδαπούς φορείς

Η ανάδειξη της συλλογής Κωστάκη μέσα από πρωτότυπες παραγωγές, συμπαραγωγές και ερευνητικά προγράμματα στην Ελλάδα και το εξωτερικό καθιστά αναγκαία την ουσιαστική συνεργασία και δικτύωση με σημαντικούς πολιτιστικούς φορείς του εξωτερικού και της Ελλάδας. Τα υπάρχοντα δίκτυα διεθνών συνεργασιών είναι πλέον αποτελεσματικά και προσφέρουν πολύ καλές προοπτικές ανάπτυξης μιας ευρύτερης και ουσιαστικής εξωτερικής πολιτιστικής στρατηγικής. Οι προσωπικές μου γνωριμίες και οι συνεργασίες στη βάση της συλλογής Κωστάκη, αλλά και όχι μόνον αυτής, καταγράφονται σε μία μεγάλη λίστα ανθρώπων και φορέων. Έχω εξαιρετική επιστημονική συνεργασία με τους περισσότερους κορυφαίους ιστορικούς τέχνης ανά τον κόσμο που μελετούν την

ρωσική πρωτοπορία (ενδεικτικά αναφέρω τους πιο γνωστούς από την διεθνή βιβλιογραφία: Charlotte Douglas – University of New York, Christina Lodder – University of St. Andrews, John Bowlt – University of Southern California, Nicoletta Misler – University of Napoli, Jean Claude Marcade – Art Historian Paris, Hubertus Gasner – Art Historian Hamburg, Maria Gough – Harvard University, Natalia Adaskina – State Tretyakov Gallery, Andrei Sarabianov – Art Historian Moscow, Natalia Antonomova – Pushkin Art Museum κ.ά.), συνεργάζομαι με ιδιαίτερη χαρά με την νεότερη γενιά των ερευνητών ανά τον κόσμο και έχω αναπτύξει στενές συνεργατικές σχέσεις με μεγάλους φορείς, μουσειακούς και άλλους που διαχειρίζονται συλλογές που έχουν κοινά χαρακτηριστικά με την δική μας, όπως τα μουσεία Stedelijk, Van Abbe, Thyssen-Bornemisza, MoMA, Ludwig Cologne, Tate Modern, Muzeum Sztuki, Latvian Museum of Art, State Tretyakov Gallery, Schusev State Museum of Architecture, State Russian Museum, Mayakovsky Museum κ.ά. Πρόκειται για μουσεία με τα οποία υπάρχει σταθερή συνεργασία στη βάση κοινών ενδιαφερόντων. Ωστόσο ο αριθμός των συνεργαζόμενων φορέων είναι πολύ μεγαλύτερος. Ενδεικτικά αναφέρω τα μουσεία Reina Sofia, Pompidou, Maillol, Botin, Jewish Museum NYC, Jewish Museum and Tolerance Center Moscow, MUMOK, The Art Institute Chicago, MoMA NY, Picasso Museum, La Caixa, Sabanci Istanbul, τους πολιτιστικούς οργανισμούς και εκπαιδευτικά ιδρύματα όπως το Palazzo Chiabrese, Villa Manin, Malevich Society, British Library, Martin Gropius Bau, University of Southern California, University of Chicago, Harvard University, Lomonosov University, Courtauld Institute of Art και άλλα. Επίσης υπάρχει πολύ καλή συνεργασία και με φορείς και μουσεία της ΝΑ Ευρώπης, όπως την Εθνική Πινακοθήκη Σόφιας, το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Σκοπίων, το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Βελιγραδίου που διαχειρίζονται έργα περιόδου μοντερνισμού αλλά και με φορείς του Καυκάσου και της Κεντρικής Ασίας. Ειδικότερα αναφορικά με τον Καύκασο και την Κεντρική Ασία το προσωπικό μου ενδιαφέρον είναι μεγάλο καθώς ένα μέρος των ερευνών μου σχετίζεται με τις πρωτοπορίες των αρχών του 20ού αιώνα στις περιοχές αυτές. Θα αναφέρω ενδεικτικά μόνο το Μουσείο Καλών Τεχνών Σαβίτσκι στην πόλη Νυκίς στο Ουζμπεκιστάν, με μεγάλη συλλογή πρωτοπορίας, το οποίο είναι ουσιαστικά «άγνωστο» στην διεθνή μουσειακή κοινότητα. Η συνεργασία με τους ελληνικούς φορείς είναι σημαντική. Ιδιαίτερη συνεργασία υπάρχει με ΑΕΙ όπως με την Σχολή Καλών Τεχνών ΑΠΘ, το Τμήμα Αρχιτεκτονικής Βόλου, το Τμήμα Εικαστικών Τεχνών κι Επιστημών της Τέχνης Ιωαννίνων, το Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών, Ανατολικών Σπουδών ΠΑΜΑΚ, το Τμήμα ρωσικών σπουδών ΕΚΠΑ, την ΦΣ ΑΠΘ, το Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας και άλλα. Υπάρχει στενή συνεργασία με όλα τα μουσεία της Θεσσαλονίκης αλλά και με πολιτιστικούς οργανισμούς όπως το Μέγαρο Μουσικής, το Φεστιβάλ Κινηματογράφου, η Κρατική Ορχήστρα, το ΚΘΒΕ και της Αθήνας όπως με το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, με το Ευγενίδειο Ίδρυμα, με το ΕΜΣΤ, με το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών κ.ά.

5. Γνώση πολιτισμικής ιστορίας και ιστορίας της τέχνης

Η «αποδεδειγμένη γνώση της ιστορίας της ρωσικής πρωτοπορίας» που αναφέρει η προκήρυξη προκύπτει από το σύνολο των σπουδών μου και των δραστηριοτήτων μου καθώς πρόκειται για το βασικό ερευνητικό μου αντικείμενο. Η ιστορία της ρωσικής πρωτοπορίας, η οποία είναι μια ευρεία αισθητική περίοδος που χαρακτηρίζεται,

όπως και όλες οι ιστορικές πρωτοπορίες, από την έλλειψη διακριτικών ορίων ανάμεσα στις τέχνες είναι πιο ολοκληρωμένα αντιληπτή όταν μελετάται συγκριτικά α) σε σχέση με τις πολιτικο-κοινωνικές εξελίξεις στη Ρωσία και την Ευρώπη, β) σε σχέση με τις ιστορικές πρωτοπορίες που αναπτύχθηκαν παράλληλα στην Ευρώπη και τον κόσμο, γ) σε σχέση με τα τεχνολογικά και επιστημονικά επιτεύγματα των αρχών του 20^{ου} αιώνα που επηρέασαν εμφατικά τις τέχνες, δ) σε σχέση με τις φιλοσοφικές κατευθύνσεις και προτάσεις - πολλές από τις οποίες δεν είναι ιδιαίτερα μελετημένες και ιδίως των ρώσων φιλοσόφων των 18^{ου} - 20^{ου} αιώνα - και την εξέλιξή τους, ε) με ανοικτό ορίζοντα προς το μέλλον και την επίδραση στις τέχνες έως σήμερα. Επιγραμματικά με αυτόν τον συνθετικό τρόπο μελετώ την ιστορία της ρωσικής πρωτοπορίας εδώ και 35 χρόνια προσπαθώντας διαρκώς να την κάνω γνωστή εκτός Ρωσίας τόσο μέσα από την αυστηρή επιστημονική έρευνα που βασίζεται στα αρχεία όσο και μέσα από πιο εκλαϊκευμένες και εκπαιδευτικές δράσεις.

6. Άλλες δεξιότητες

- Αμερικανικό Κολλέγιο ANATOLIA 1976-1982 (πτυχίο). Συμμετοχή σε clubs μουσικής, δημοσιογραφίας, θεάτρου.
- Ιππασία (πτυχίο British Horse Society Pony Club test)
- Κολυμβήτρια (αθλητικό κολυμβητικό σωματείο ΠΑΟΚ) (1975-1979)
- Μακεδονικό Ωδείο. Θεωρία μουσικής. Κλασική κιθάρα (1975-1982).
- Ινστιτούτο Μελετών Χερσονήσου του Αίμου. Μαθήματα ρωσικής γλώσσας και ιστορίας (1985 – 1988 (πτυχίο).
- Δακτυλογράφηση, τυφλό σύστημα, εισαγωγή στους Η/Υ, Σχολή Didacta (πτυχίο 1994). Πολύ καλός χειρισμός Η/Υ (λειτουργικά συστήματα Windows, Mac, Linux), πολύ καλή γνώση χειρισμού ποικίλων προγραμμάτων εφαρμογών για κείμενα, εικονογράφηση, γραφιστικό σχεδιασμό, λογιστικά συστήματα, ταξινόμηση κ.λπ.
- Αρκετά καλή εμπειρική γνώση οργάνωσης κινηματογραφικής παραγωγής μέσα από την αμισθί συμμετοχή μου στις εξής ταινίες:
 - A) «Όταν ο Σαγκάλ ζύγιζε ένα κιλό πατάτες», σκηνοθεσία Γ. Ζέρβας-Γ. Παπακωνσταντίνου, καλλιτεχνική σύμβουλος
 - B) «Νέοι Ρώσοι» σκηνοθεσία Δ. Κουτσιαμπασάκος, φωνητική επένδυση
 - Γ) «Between the Dog and the Wolf», σκηνοθεσία I. Matthes, σκηνογραφική οργάνωση
 - Δ) «Moscow Diaries», σκηνοθεσία I. Matthes (βασισμένο στον W. Benjamin), ηθοποιός - δεύτερος ρόλος
 - Ε) «The slow business of Going», σκηνοθεσία Αθηνάς Τσαγγάρη, ηθοποιός

ΣΤ) «The deconstruction of an artist», σκηνοθεσία Peteris Krilovs, σύμβουλος, συμμετοχή στο ντοκιμαντέρ και οργάνωση γυρισμάτων στη Θεσσαλονίκη
Ζ) «Dar Kostaki» (Το δώρο του Κωστάκη), σκηνοθεσία Elena Lobachevskaya, συμμετοχή στο ντοκιμαντέρ, οργάνωση γυρισμάτων στη Θεσσαλονίκη.